

Umowa nr .....

zawarta w dniu .... w Łodzi pomiędzy:

Aqua Park Łódź Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi (94-208 Łódź), przy Alei Unii Lubelskiej 4, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy dla Łodzi -Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000196146, NIP 727-26-16-658, REGON 473230469, kapitał zakładowy w wysokości 96.443.000,00 zł, reprezentowaną przez:

.....,
zwaną dalej **Zamawiającym**
a

.....
zwanym dalej **Wykonawcą**,

łącznie zwanymi w dalszej części Umowy **Stronami**
o następującej treści:

Preambuła

W związku z przeprowadzonym postępowaniem nr ..... o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego i złożeniem w tym postępowaniu przez Wykonawcę najkorzystniejszej oferty w rozumieniu Prawa zamówień publicznych, **strony zawierają Umowę na „Wykonanie rozbudowy i przebudowy instalacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej na terenie nieruchomości położonej w Łodzi przy Al.Unii 4”.**

§ 1

Przedmiot umowy

1. Przedmiotem Umowy jest realizacja Inwestycji zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego pod taką samą nazwą.
2. Strony zgodnie oświadczają, iż Przedmiot Umowy realizowany będzie w sposób następujący:
  - 2.1. wykonanie rozbudowy i przebudowy instalacji kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej na terenie nieruchomości położonej w Łodzi przy Al. Unii Lubelskiej 4,
  - 2.2. wykonanie przyłącza kanalizacji sanitarnej do istniejącej studni SRp1 zamontowanej na odejściu kanalizacji sanitarnej w kierunku posesji, oraz rozbudowa i przebudowa instalacji kanalizacji sanitarnej deszczowej na terenie posesji,
  - 2.3. wykonanie studni pomiarowej wraz z montażem urządzenia pomiarowego,
  - 2.4. wykonanie rozbiórek,
  - 2.5. odtworzenie nawierzchni parkingu,
  - 2.6. zapewnienie Kierownika Budowy/Kierownika robót stosownie do wymagań wynikających z uzyskanych decyzji administracyjnych lub pozwoleń,
  - 2.7. sporządzenie Dokumentacji Powykonawczej,
  - 2.8. uzyskanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie dla obiektu budowlanego (*o ile jest wymagane*) lub zgłoszenie zakończenia robót (*o ile jest wymagane*).
3. Szczegółowy zakres Przedmiotu Umowy oraz warunki realizacji Inwestycji określają oprócz niniejszej Umowy następujące dokumenty stanowiące jej integralną część:
  - a) SIWZ i Opis Przedmiotu Zamówienia (Załącznik nr 1);
  - b) Oferta Wykonawcy wraz z załącznikami (Załącznik nr 2).
4. W przypadku jakichkolwiek sprzeczności w zapisach zawartych w Umowie oraz dokumentach

wymienionych w ust. 3, zaistniałe rozbieżności należy tłumaczyć zgodnie z celem niniejszej Umowy w sposób zapewniający prawidłową realizację Inwestycji. W szczególności w przypadku zaistnienia jakichkolwiek wątpliwości lub sprzeczności w treści Umowy oraz dokumentów należy mieć na względzie, iż zamiarem Zamawiającego i celem niniejszej Umowy jest zapewnienie najlepszej, jakości i funkcjonalności obiektów stanowiących Przedmiot Umowy oraz zgodności przedmiotu Umowy z obowiązującymi normami i przepisami. Strony zgodnie ustalają w myśl art. 65 kc, że w przypadku ujawnienia rozbieżności lub sprzeczności w treści Umowy lub dokumentów przyjmować się będzie znaczenie i treść korzystniejszą pod względem zapewnienia, jakości wykonania przedmiotu Umowy, analogicznie też w przypadku ujawnienia wątpliwości lub sprzeczności, co do zakresu obowiązków Wykonawcy pierwszeństwo będzie nadawać się znaczeniu stwierdzającemu istnienie obowiązku, pomijając się będzie zaś znaczenia zmierzające do zwolnienia Wykonawcy z realizacji obowiązku.

5. Wykonawca, Podwykonawca oraz dalsi Podwykonawcy zobowiązują się, że w czasie realizacji przedmiotu umowy będą zatrudniali na podstawie umowy o pracę osoby, o których mowa w ust. 6 wykonujące wskazane przez Zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 §1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 1666).
6. Wykonawca zobowiązany jest do zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w okresie realizacji przedmiotu umowy osób wykonujących następujące czynności **w zakresie robót instalacyjnych i robót drogowych**, w tym robót związanych z montażem wykładziny, okładzin ściennych oraz malowaniem ścian.

Powyższy wymóg dotyczy również Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, którzy będą realizowali przedmiot umowy.

W dniu zawarcia niniejszej umowy Wykonawca zobowiązany jest przedłożyć Zamawiającemu wykaz pracowników realizujących roboty budowlane, o których mowa w niniejszym ustępie, a następnie aktualizować taki wykaz co 1 miesiąc od dnia przekazania terenu budowy do dnia zakończenia robót;

7. Zamawiający wymaga aby wykaz osób, o których mowa w ust. 6 stanowiący załącznik nr 6 do umowy był aktualizowany w sytuacjach, o których mowa w ust. 6 oraz za każdym razem gdy nastąpi zmiana osób wykonujących czynności o których mowa w ustępie 6 .
8. W trakcie realizacji przedmiotu umowy Zamawiający, w wyznaczonym pisemnie terminie, zastrzega sobie prawo do wykonywania czynności kontrolnych wobec Wykonawcy odnośnie spełnienia przez Wykonawcę, Podwykonawcę oraz dalszych Podwykonawców wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności wskazane w ustępie 6. Wykonawca zobowiązany jest do złożenia na każde wezwanie Zamawiającego:
  - a) oświadczenia Wykonawcy, Podwykonawcy oraz dalszego Podwykonawcy o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących czynności, których dotyczy wezwanie Zamawiającego. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy;
  - b) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę **kopię umowy/umów o pracę** osób wykonujących w trakcie realizacji umowy czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U z 2016 poz. 922), w szczególności bez,

adresów, nr PESEL pracowników. Informacje takie jak: imię i nazwisko, data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę powinny być możliwe do zidentyfikowania;

- c) **zaświadczenia właściwego oddziału ZUS**, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy;
  - d) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę **kopii dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń**, zanonimizowanej w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami ustawy o której mowa w pkt. b).
9. Z tytułu niespełnienia przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności wskazane w ustępie 6 niniejszego paragrafu, Zamawiający przewiduje naliczenie kar umownych, o których mowa w §23 ust. 1 pkt. m) i n) niniejszej umowy. Niezłożenie przez Wykonawcę w wyznaczonym przez Zamawiającego terminie żądanych dowodów w celu potwierdzenia spełnienia przez Wykonawcę, Podwykonawcę i dalszego Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę traktowane będzie jako niespełnienie przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane w ustępie 6 czynności;
  10. W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania prawa pracy przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę, Zamawiający może zwrócić się o przeprowadzenie kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy.
  11. Przedmiot umowy musi być wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami oraz na ustalonych niniejszą umową warunkach.

§ 2

Termin realizacji i Harmonogram Rzeczowo – Finansowy

1. Strony ustalają Termin Zakończenia Realizacji Inwestycji wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie (*o ile jest wymagane*) lub zgłoszeniem zakończenia robót (*o ile jest wymagane*) na dzień 30.04.2018 r.
2. Wykonawca potwierdza, zgodnie ze złożoną ofertą oraz dołożeniem szczególnej i najwyższej staranności doświadczonego profesjonalisty, że wskazane terminy są obiektywne i prawidłowo określone i są wystarczające dla wykonania i zakończenia całości przedmiotu Umowy.

§ 3

Wykonanie i odbiór dokumentacji

1. Wykonawca zobowiązany jest w terminie 5 dni roboczych od dnia podpisania Umowy przedłożyć Inwestorowi do akceptacji szczegółowy Harmonogram Rzeczowo - Finansowy dla zakresu objętego przedmiotem niniejszej Umowy. Harmonogram Rzeczowo - Finansowy musi określać szczegółowe terminy realizacji poszczególnych elementów robót (czynności) w ujęciu tygodniowym, jak również musi określać wysokość wynagrodzenia Wykonawcy dla poszczególnych zakresów robót budowlanych w układzie tygodniowym oraz być sporządzony z uwzględnieniem zapisów § 16 ust. 1 Umowy. Treść i dane zawarte w Harmonogramie rzeczowo finansowym muszą być podane w taki sposób aby było możliwe rozliczenie robót częściowych.
2. Harmonogram Rzeczowo – Finansowy wymaga zatwierdzenia przez Zamawiającego. Zamawiający zobowiązany jest do zatwierdzenia lub wniesienia uwag do Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego w terminie 3 dni roboczych.
3. Zamawiający ma prawo zgłosić uwagi, co do przedstawionego Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego, jak również wnioskować o wprowadzenie do w/w Harmonogramu wymaganych przez niego zmian. Wykonawca zobowiązany jest do uwzględnienia uzasadnionych uwag

Zamawiającego i przedłożyć Zamawiającemu poprawiony Harmonogram Rzeczowo – Finansowy w terminie 3 dni roboczych od przekazania uwag.

4. Ostatecznie zaakceptowany przez Zamawiającego Harmonogram Rzeczowo - Finansowy stanowi Załącznik nr 3 do Umowy i stanowią podstawę do finansowego i terminowego rozliczenia realizacji Umowy.
5. W przypadku, gdy złożony Harmonogram Rzeczowo – Finansowy stanie się niespójny z faktycznym postępowaniem pracy lub ze zobowiązaniami Wykonawcy, strony zgodnie ustalają, iż Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia z własnej inicjatywy lub w terminie 7 dni na żądanie Zamawiającego skorygowanego Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego. Skorygowany Harmonogram Rzeczowo - Finansowy wymaga akceptacji Zamawiającego, który uprawniony jest do zgłaszania i wprowadzania w nim zmian. Ostatecznie zaakceptowany na zasadach określonych ust. 8-10 skorygowany Harmonogram Rzeczowo - Finansowy stanowić będzie podstawę do dalszych rozliczeń przedmiotu zamówienia. Zmiana Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego oraz jego akceptacja nie pozbawia Zamawiającego prawa naliczenia kar umownych z tytułu niedochowania terminu zakończenia realizacji inwestycji określonego w § 2 ust. 1.
6. Zmiana w/w Harmonogramów wykonana zgodnie z ust. 11 nie wymaga sporządzania aneksu do Umowy. Nie dotyczy to zmiany terminu końcowego realizacji Umowy.

§ 4

Roboty budowlane – zasady ogólne

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać wszelkie Roboty zgodnie z Dokumentacją Projektową specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych, warunkami określonymi w pozwoleniu na budowę oraz innych niezbędnych decyzjach administracyjnych, dokumentach, przestrzegając zasad właściwej sztuki i praktyki budowlanej oraz zaleceń Zamawiającego a także zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Szczegółowy Harmonogram Rzeczowo - Finansowy musi określać wysokość wynagrodzenia Wykonawcy dla poszczególnych zakresów robót budowlanych.
3. Przed rozpoczęciem realizacji Robót Zamawiający ma prawo korekty przedstawionego w Harmonogramie Rzeczowo – Finansowym terminu realizacji poszczególnych Robót, jeśli przemawia za tym ważny interes Zamawiającego i nie sprzeciwiają się temu względy techniczne oraz zasady sztuki budowlanej oraz interes Wykonawcy (co powinno być uzasadnione).

§ 5

Uwagi ogólne do organizacji prac Wykonawcy

1. Wykonawca jest zobowiązany podjąć wszelkie niezbędne działania w celu zabezpieczenia i utrzymania jakichkolwiek istniejących przewodów rur, kanalizacji, kabli, itp. zarówno nad, jak i pod ziemią w trakcie robót, tak aby spełnić wymagania przepisów, lokalnych władz i Zamawiającego, a także usunąć wszelkie szkody i pokryć koszty ich usunięcia lub opłaty związane z odnośnymi instalacjami. W przypadku natrafienia na inne niewidoczne wcześniej instalacje Wykonawca zobowiązany jest do ich zabezpieczenia, przeniesienia lub usunięcia zgodnie z warunkami uzgodnionymi z właścicielem sieci na warunkach zawartych w niniejszej umowie.

W przypadku ingerencji w istniejącą infrastrukturę, Wykonawca przeniesie niezbędne instalacje tak, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie istniejących obiektów oraz pomieszczeń sąsiadujących z pomieszczeniami, w których prowadzone są roboty. Wszelkie prace, działania mogące wpłynąć na stan istniejących budynków, pomieszczeń sąsiednich, instalacji, przewodów, kanalizacji, kabli elektrycznych, telefonicznych, wodociągów, itp. zarówno na Placu Budowy, jak i w sąsiedztwie muszą być prowadzone po wcześniejszym ich uzgodnieniu z lokalnymi władzami, właścicielami sieci i właścicielami sąsiadujących posesji i Zamawiającym. Powiadomienie

podmiotów, o których mowa w niniejszym ustępie powinno nastąpić w imieniu Zamawiającego i zawierać wskazanie terminu rozpoczęcia danych Robót.

W okresie wykonywania prac Wykonawca będzie podejmować wszelkie uzasadnione kroki mające na celu wyeliminowanie nadmiernego hałasu, kurzu, wibracji oraz uciążliwości dla otoczenia. Wykonawca zobowiązany jest do takiego prowadzenia robót, aby nie zostały zakłócone warunki działalności w sąsiadujących pomieszczeniach oraz prowadzić roboty w godzinach uzgodnionych z Zamawiającym. Wykonawca zobowiązany jest prowadzić prace w taki sposób, aby nie zakłócić pracy działalności jakichkolwiek instalacji budynku, w tym elektrycznej, przeciwpożarowej, wentylacyjnej. Wszelkie prace związane z tymi instalacjami wymagają pisemnej zgody wyrażonej przez Zamawiającego. Wykonawca w szczególności zobowiązany jest tak przeprowadzać i organizować roboty budowlane aby nie zakłócić pracy funkcjonujących pomieszczeń.

2. Wszystkie wbudowane materiały, montowane urządzenia i elementy wyposażenia muszą być dopuszczone do stosowania w budownictwie w Polsce i posiadać aktualne aprobaty techniczne, świadectwa jakości, dokumenty odniesienia i certyfikaty zgodności potwierdzające wszystkie wymagane właściwości, parametry techniczne i użytkowe. Materiały nieodpowiadające wymaganiom i zakwestionowane przez Zamawiającego, jeżeli zostały dostarczone na Plac Budowy, zostaną wywiezione z terenu prowadzenia prac na koszt i staraniem Wykonawcy robót. Kategorycznie, pod groźbą nieodebrania prac, zabronione jest wbudowywanie takich materiałów. W przypadku stwierdzenia zajścia takiego przypadku, Wykonawca na swój koszt i własnym staraniem doprowadzi do wymiany materiałów na zgodne z wymaganiami.
3. Wykonawca odpowiada za wbudowane i zamontowane materiały i urządzenia oraz wcześniej wykonane elementy budynku i zagospodarowania terenu i zabezpiecza je przed uszkodzeniem i zniszczeniem do momentu oddania obiektu do użytkowania.
4. Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia do Zamawiającego w momencie dostawy na Plac Budowy i przed wbudowaniem kompletu obowiązujących dokumentów potwierdzających wymagane dokumentacją parametry techniczne, jakość i dopuszczenie do stosowania w budownictwie materiałów i urządzeń. W przypadku dostarczenia na Plac Budowy materiałów i urządzeń niespełniających powyższych warunków Wykonawca jest zobowiązany do natychmiastowego ich oznaczenia jako wadliwe i usunięcia ich z Placu Budowy i zastąpienia niewadliwymi i pełnowartościowymi.
5. Wykonawca zobowiązany jest do usunięcia Usterek w terminach i na warunkach wskazanych w Umowie. W przypadku nieusunięcia Usterek we wskazanym terminie Zamawiający ma prawo zlecić usunięcie Usterek stronie trzeciej. Ponadto Zamawiający ma prawo obciążyć w całości Wykonawcę rzeczywistymi kosztami poniesionymi z tytułu usunięcia usterek. Zamawiający może zaspokoić się z zabezpieczenia należytego wykonania umowy, o którym mowa w §22. Zatwierdzenie planu kontroli jakości wraz instrukcją bezpiecznego wykonywania Robót stanowić będzie warunek przystąpienia do Robót. Wykonawca jest zobowiązany uaktualniać i uszczegółwiać oraz dostosować do aktualnej sytuacji na Placu Budowy w/w rozwiązania w miarę potrzeby w trakcie wykonywania Robót.
6. Na wniosek Zamawiającego Wykonawca zobowiązany jest do dostarczenia niezbędnych próbek materiałowych i wzorów, również wtedy, gdy materiał jest zgodny z Dokumentacją Projektową.
7. Zamawiający może zlecić wykonanie badań materiałów w celu potwierdzenia ich zgodności z wymaganiami Zamawiającego. W przypadku, gdy wyniki badań nie potwierdzą, iż zastosowane materiały są zgodne z wymaganiami Zamawiającego Wykonawca pokryje koszty wykonania badań.
8. Wykonawca zobowiązany jest do opracowania i przekazania Zamawiającemu wszystkich innych niezbędnych planów, scenariuszy, projektów, instrukcji, obsługi i konserwacji, zawierające specyfikacje wszystkich materiałów eksploatacyjnych i zasady ich wymiany wraz z warunkami gwarancji udzielonymi przez producentów koniecznych do rozruchu urządzeń i instalacji oraz bezpiecznego sposobu jej eksploatacji w okresie gwarancji oraz po tym czasie.

9. Wykonawca zobowiązany jest do przeprowadzania odbiorów wszystkich Robót zanikających i ulegających zakryciu. Odbiór Robót zanikających i ulegających zakryciu będzie zgłaszany i dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie ewentualnych korekt i poprawek bez hamowania ogólnego postępu Robót. Odbioru Robót dokonuje Zamawiający.
10. Gotowość danej części Robót zanikających lub ulegających zakryciu do odbioru zgłasza Wykonawca wpisem do dziennika budowy i jednoczesnym powiadomieniem Zamawiającego. Odbiór będzie przeprowadzony niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 48 godzin od daty zgłoszenia wpisem do dziennika budowy i powiadomienia o tym fakcie Zamawiającego.
11. Wzór formularza zgłoszeń Robót zanikających lub ulegających zakryciu ustalony będzie w uzgodnieniu z Zamawiającym w zależności od rodzaju Robót i technologii prac. Dokument ten winien być ewidencjonowany i archiwizowany przez Wykonawcę.
12. Jakość i ilość Robót ulegających zakryciu ocenia Zamawiający na podstawie protokołów odbioru i załączonych dokumentów zawierających komplet wyników badań inwentaryzacyjnych i laboratoryjnych w oparciu o przeprowadzone pomiary, w konfrontacji z dokumentacją projektową, specyfikacjami technicznymi Robót.
13. W ramach realizacji Przedmiotu Umowy Wykonawca zobowiązany jest do przyjęcia na siebie obowiązków wytwórcy odpadów i prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016r. poz. 1987 ze zm.), a w szczególności prowadzenie kart ewidencji odpadu oraz przekazania odpadu do uprawnionego odbiorcy i dostarczenie ich kopii do Zamawiającego.
14. Wykonawca zobowiązany będzie na własny koszt uzyskać wszelkie pozwolenia i decyzje administracyjne w zakresie gospodarki odpadami, bądź przedłożyć stosowne informacje o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania nimi, przekazać Zamawiającemu wymagane przepisami prawa karty odpadów, zgodnie z Ustawą o odpadach.
15. Strony oświadczają, że w toku realizacji Inwestycji dołożą wszelkich starań, aby wszelkie podejmowane przez nie, jak również przez Podwykonawców czynności pozostawały w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również zapewnienia ich przestrzegania przez Podwykonawców oraz dalszych Podwykonawców.

§ 6

Czynności organizacyjno – przygotowawcze

1. Wykonawca zapozna się z Placem Budowy, jego sąsiedztwem i Dokumentacją Zamawiającego.
2. Sprawdzenie stanu Placu Budowy jest obowiązkiem Wykonawcy przed rozpoczęciem Robót.
3. Zamawiający zwolniony jest z odpowiedzialności za mienie Wykonawcy i jego Podwykonawców i dalszych Podwykonawców.
4. Ze względu na bezpieczeństwo pieszych na Placu Budowy Zamawiający wymaga od Wykonawcy trwałego i skutecznego wygradzenia ciągów komunikacji samochodowej od ciągów pieszych. Zakres jakiego zabezpieczenie należy przewidzieć w planie organizacji Placu Budowy i dokonywać jego aktualizacji zgodnie z postępowaniem Robót.
5. Wykonawca opracuje i dostarczy do Zamawiającego Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (Plan BIOZ) zgodny z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 nr 120 poz. 1126). Integralną częścią tego planu powinno być szczegółowe oszacowanie ryzyka wykonywanych Robót wraz ze wskazaniem metod skutecznego minimalizowania ryzyk budowlanych. Zamawiający w terminie 5 dni roboczych zatwierdzi plan BIOZ o ile nie będzie miał do niego zastrzeżeń. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń Wykonawca jest zobowiązany do przedłożenia poprawionego planu BIOZ w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający w terminie 5 dni roboczych zatwierdzi poprawiony plan BIOZ. Zamawiający będzie

kontrolował zgodność oznakowania Robót z planem BIOZ. Zamawiający ma prawo wnosić o uzupełnienie planu BIOZ do Kierownika Budowy/Kierownika robót.

6. W zakresie Wykonawcy pozostaje uzyskanie wszelkich niezbędnych zezwoleń, dopuszczeń, uzgodnień, licencji, itp. oraz ponoszenie wymaganych opłat potrzebnych do prowadzenia prac zabezpieczających, transportowych, wytwarzania, transportu, składowania odpadów na składowiskach oraz ich utylizacji, zajęcia pasa drogowego.
7. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za stan i kompletność zabezpieczeń technicznych i oznakowania Placu Budowy. Wykonawca na bieżąco, przez czas realizacji Umowy dokonuje ich kontroli oraz wymiany i uzupełnień jeżeli stwierdzi ich zły stan lub niekompletność. Czynności te Wykonawca wykonuje własnym staraniem i na swój koszt.
8. Wykonawca zobowiązany jest do utrzymania w czystości dróg, ciągów komunikacyjnych itp. Dojazd/Dojście do Placu Budowy winien być pozbawiony resztek materiałów, błota i gruzu. Wykonawca będzie zobowiązany naprawiać na swój koszt wszelkie wyrządzone szkody, jak również ponosić wszelkie związane z tym koszty, opłaty, jak i ewentualne kary nałożone przez Policję, Straż Miejską i inne służby publiczne, jeżeli powstały one z winy Wykonawcy.
9. Wykonawca jest odpowiedzialny za przestrzeganie obowiązujących przepisów oraz za zapewnienie ochrony własności publicznej i prywatnej. Wykonawca w przypadku uszkodzenia, w trakcie realizacji Robót, instalacji, urządzeń podziemnych lub infrastruktury naziemnej obcej, zobowiązany jest do natychmiastowego powiadamiania o tym fakcie Zamawiającego, oraz wykonać niezbędne naprawy ich uszkodzeń wg wytycznych na swój koszt i własnym staraniem.
10. Kontrola zaawansowania Robót, wykonania Robót zanikających i ulegających zakryciu oraz ocena ich jakości prowadzona jest na podstawie Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego i Protokołów Odbioru.

§ 7

Plac Budowy

1. Plac Budowy:
  - a) W ramach organizacji Placu Budowy Wykonawca zobowiązany jest przestrzegać obowiązujących przepisów ochrony przeciwpożarowej i utrzymywać wyposażenie przeciwpożarowe w stanie gotowości, zgodnie z zaleceniami odpowiednich przepisów bezpieczeństwa przeciwpożarowego.
  - b) Wszyscy pracownicy zatrudnieni w trakcie Robót muszą posiadać aktualne wyniki badań lekarskich dopuszczające ich do pracy na zajmowanym stanowisku.
  - c) Wykonawca jest zobowiązany do właściwego składowania materiałów i elementów budowlanych w miejscach wskazanych w organizacji Placu Budowy do czasu ich wbudowania lub na okres przerw w pracy, na terenie Placu Budowy, w miejscu wskazanym w planie organizacji Placu Budowy. Miejsce składowania powinno zapewnić możliwość przechowywania materiałów w taki sposób, aby były zabezpieczone przed zanieczyszczeniem i wpływem warunków atmosferycznych oraz aby zachowały swoje parametry techniczne i były dostępne do kontroli przez Zamawiającego.
  - d) Zezwala się na użycie tylko tych materiałów, które są dopuszczone do stosowania w budownictwie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (tj. Dz. U. z 2016r., poz. 1570 ze zm.)
2. Wymagania w zakresie odbiorów. Wykonawca obowiązany jest do:
  - a) Wykonania wszelkich koniecznych testów, sprawdzeń i prób wymaganych przez jednostki administracyjne dokonujące odbioru.
  - b) Przygotowania w imieniu Zamawiającego wszelkich wystąpień i zawiadomień niezbędnych do dokonania odbiorów i dopuszczeniu obiektów do użytkowania (Poza zakupem i rejestracją Dziennika Budowy *jeśli będzie wymagany*, zawiadomieniem właściwego organu o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót, zawiadomieniem organów o zakończeniu

- budowy oraz czynności związanych z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie *jeśli będzie wymagane*.
- c) Przygotowania kompletnych dokumentów odbiorowych niezbędnych do dopuszczenia obiektów do użytkowania (*o ile będzie wymagane*).
  - d) Przeprowadzenia rozruchu wszystkich instalacji i urządzeń wykonanych w ramach umowy
  - e) Demontażu i wywiezienia z Placu Budowy wszystkich zbędnych elementów - wg wskazań i w terminie uzgodnionym z Zamawiającym.
  - f) Sprzątania po zakończeniu swoich Robót (obejmuje porządki w rejonach prowadzenia Robót, w obszarach im przyległych oraz na ciągach komunikacyjnych i transportowych).
  - g) Wykonania zestawienia materiałów wywiezionych na składowiska, zgodnie z ustawą o odpadach.
  - h) Pokrycia opłat za składowanie odpadów, urządzeń.
  - i) Usunięcia ewentualnych szkód powstałych w wyniku swych działań.
  - j) Oświadczenia Kierownika Budowy/Kierownika robót o:
    - zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę, przepisami i obowiązującymi Polskimi Normami,
    - o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku Terenu Budowy,
  - k) Dostarczenia wszystkich certyfikatów i deklaracji zgodności oraz protokołów badań i sprawdzeń.
  - l) Przygotowania dokumentacji i opracowanie Świadectwa Energetycznego z odpowiednim wyprzedzeniem w celu otrzymania decyzji o użytkowaniu obiektu (*o ile będzie to wymagane*).
  - m) Dostarczenia Zamawiającemu spisu wszystkich instrukcji obsługi urządzeń instalacyjnych oraz ich kart gwarancyjnych. Do każdej instrukcji winien być dołączony opis najważniejszych czynności i przeglądów eksploatacyjnych (z podaniem okresów i obowiązkowych terminów ich przeprowadzania), materiałów eksploatacyjnych (z podaniem adresów ich dystrybutorów), adresów i kontaktów autoryzowanych i wskazanych przez producentów tych urządzeń, firm dokonujących obsługi serwisowej – minimum 3 firmy - oraz innych koniecznych działań użytkownika niezbędnych do bezpiecznego i bezawaryjnego eksploataowania instalacji i urządzeń. Opis ten winien być podzielony na okres gwarancyjny i pogwarancyjny oraz zawierać wszystkie niezbędne informacje o działaniach niezbędnych do wykonania przez Zamawiającego w celu spełnienia warunków udzielonej gwarancji przez producenta urządzenia oraz zapewnić bezpieczne i bezawaryjne działanie. Wszystkie powyżej wymienione materiały stanowić będą elementy Dokumentacji Powykonawczej.
3. W przypadku nienależytego utrzymywania porządku na Placu Budowy lub też w jego otoczeniu (w tym dróg, ciągów komunikacyjnych) Zamawiający zastrzega sobie prawo uporządkowania Placu Budowy lub otoczenia własnym staraniem i obciążenia jego kosztami Wykonawcy, po wcześniejszym jednorazowym wezwaniu Wykonawcy przez Zamawiającego do utrzymywania porządku i nie zastosowaniu się przez Wykonawcę do wezwania w ciągu 3 dni roboczych.
  4. Podpisanie Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji nie zwalnia Wykonawcy z zobowiązań do wykonania wszelkich ewentualnych Robót, wymaganych przez odpowiednie organy administracji publicznej oraz organy opiniujące do wydania pozwolenia na użytkowanie obiektów stanowiących przedmiot Inwestycji, a także do usunięcia wszelkich wad lub usterek, jakie zostaną stwierdzone w Protokole Usterek i Wad.
  5. Wykonawca zobowiązany jest do utrzymywania na własny koszt swoich biur i pomieszczeń socjalnych dla pracowników wraz z odpowiednim zapleczem sanitarnym.
  6. Wykonawca będzie ponosił koszty zużycia wody i energii elektrycznej z Placu Budowy, związanych wyłącznie z realizacją zakresu Umowy, ustalone z Zamawiającym w formie ryczałtu miesięcznego obliczonego proporcjonalnie do zajmowanej powierzchni, na której prowadzone są roboty i zadeklarowanego zużycia tych mediów przez wykonawcę.
  7. Wykonawca przeprowadzi przy udziale Zamawiającego przegląd po upływie rękojmi/gwarancji stwierdzający stan techniczny Inwestycji zakończony podpisaniem Protokołu Przeglądu Po Upływie Rękojmi/Gwarancji.

§ 8

Przekazanie placu budowy i pozostałe obowiązki Wykonawcy w zakresie Robót Budowlanych

1. Zamawiający przekaże Wykonawcy Plac Budowy w terminie 5 dni od wystąpienia Wykonawcy, powiadamiając uprzednio Wykonawcę na piśmie o dacie, czasie i miejscu przekazania Placu Budowy. Przekazanie Placu Budowy zostanie potwierdzone w protokole przejęcia podpisanym przez zamawiającego i Wykonawcę. Przekazanie Placu Budowy nastąpi nie później niż w ciągu 5 dni od dnia podpisania Umowy.
2. Z dniem przekazania Placu Budowy przechodzą na Wykonawcę wszelkie obowiązki i odpowiedzialność za prawidłowe utrzymanie stanu Placu Budowy i bezpieczeństwo znajdujących się tam osób, a ponadto za dostawę mediów oraz za wszelkie szkody powstałe w związku z Robotami, w tym szkody poniesione przez Zamawiającego oraz osoby trzecie, w szczególności właścicieli i użytkowników nieruchomości sąsiednich, a także za wszelkie szkody powstałe poza Placem Budowy w wyniku działań lub zaniechań Wykonawcy lub jego Podwykonawców. Odpowiedzialność Wykonawcy z powyższego tytułu ustanie w dniu protokolarnego oddania Placu Budowy Zamawiającemu, które nastąpi po dacie Odbioru Końcowego Inwestycji.
3. Wykonawca zobowiązany jest na żądanie Zamawiającego udostępnić wskazane powierzchnie w celu przeprowadzenia wydarzenia/eventu zgodnie z zadeklarowanymi przez Zamawiającego terminami tych wydarzeń/eventów ujętymi w zatwierdzonym Harmonogramie Rzeczowo-Finansowym.
4. Wykonawca ponosić będzie ryzyko uszkodzenia lub utraty Urządzeń, Materiałów i innych rzeczy pozostających na Placu Budowy.
5. Przed zgłoszeniem gotowości do Odbioru Końcowego Inwestycji Wykonawca usunie zaplecze budowy, tymczasowe budynki i tymczasowe instalacje oraz uporządkuje Plac Budowy w tej jego części, która zlokalizowana będzie w obszarze objętym ogrodzeniem docelowym Inwestycji oraz zapewni w tej części odpowiednie warunki dla użytkowania przedmiotu Umowy przez Zamawiającego. W przypadku nie dokonania przez Wykonawcę czynności o których mowa w zdaniu pierwszym Zamawiający dokona uporządkowania Placu Budowy na koszt Wykonawcy i dokona potrącenia tych kosztów z wynagrodzenia Wykonawcy, o którym mowa w § 15 na co Wykonawca wyraża zgodę.
6. Do dnia Odbioru Końcowego Inwestycji Plac Budowy i Roboty będą pod kontrolą Wykonawcy, a Wykonawca podejmować będzie wszelkie niezbędne czynności dla utrzymania porządku i stworzenia takich warunków, które pozwolą uniknąć zagrożenia zdrowia, życia lub mienia.

§ 9

Podwykonawcy

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy siłami własnymi oraz przy udziale podwykonawców zgodnie z zapisami zawartymi w ofercie.
  - a) siłami własnymi
- .....
  - b) siłami podwykonawców
- .....
2. Zmiana Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w zakresie wykonania Robót Budowlanych stanowiących przedmiot Umowy, nie stanowi zmiany Umowy, ale jest wymagana zgoda Zamawiającego na zmianę Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, na zasadach określonych poniżej.
3. Wykonawca jest zobowiązany do dokonania starannego wyboru Podwykonawców spośród podmiotów mających odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje w zakresie realizacji inwestycji o podobnej skali. Zatrudnienie Podwykonawcy nie zwolni Wykonawcy z odpowiedzialności za zgodne z niniejszą umową wykonanie przedmiotu umowy powierzonego Podwykonawcy.

Ponadto Wykonawca jest zobowiązany sprawować stały nadzór nad realizacją przedmiotu umowy przez Podwykonawców, dalszych Podwykonawców ich przedstawicieli lub pracowników i ponosi taką odpowiedzialność za ich działania lub zaniechania jak za własne działania lub zaniechania.

4. W odniesieniu do robót budowlanych oraz usług, które będą wykonywane na terenie Inwestycji podlegającym bezpośredniemu nadzorowi Zamawiającego, Wykonawca zobowiązany jest przed przystąpieniem do wykonania przedmiotu umowy, o ile są już znane, podać nazwy albo imiona i nazwiska oraz dane kontaktowe podwykonawców i osób do kontaktu z nimi, zaangażowanych w takie roboty budowlane lub usługi. Wykonawca zobowiązany jest zawiadomić Zamawiającego o wszelkich zmianach danych, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji przedmiotu umowy, a także przekazać informacje na temat nowych Podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług.
5. Przedmiotem Umowy o podwykonawstwo lub dalsze podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają częściom zamówienia określonego Umową, zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą.
6. Wykonawca na pisemne żądanie Zamawiającego ma obowiązek usunąć wskazanego przez Zamawiającego Podwykonawcę z Placu Budowy, jeżeli Zamawiający uzna, że dany Podwykonawca narusza w sposób rażący swoje zobowiązania, a w szczególności narusza przepisy bhp i ochrony środowiska.
7. W projekcie umowy o podwykonawstwo między Wykonawcą a Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą:
  - n) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie może być dłuższy niż 21 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej,
  - o) Wykonawca powinien zapewnić, aby suma wynagrodzeń określona w umowach z Podwykonawcami nie przekraczała wynagrodzenia należnego Wykonawcy z tytułu niniejszej umowy,
  - p) muszą być zawarte postanowienia, o których mowa w art. 143 d ust.1 pkt 1 PZP.
8. W przypadku umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są roboty budowlane stosuje się następującą procedurę:
  - 1) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedstawi Zamawiającemu:
    - a) projekt umowy o podwykonawstwo ze wskazaniem kwoty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy,
    - b) dokumentację dotyczącą zakresu Robót, które mają być wykonane przez tego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę,
    - c) zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy – w przypadku, gdy o taką zgodę występuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca,
    - d) przedkładany projekt umowy o podwykonawstwo będzie przewidywał możliwość zatrudnienia dalszego Podwykonawcy wykonującego roboty budowlane jedynie za zgodą Wykonawcy oraz Zamawiającego.
  - 2) W terminie 5 dni od dnia przedłożenia kompletu dokumentów, o których mowa w pkt.) 1 Zamawiający w formie pisemnej:
    - a) udzieli Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy w formie pisemnej zgody na zawarcie umowy lub
    - b) wniesie zastrzeżenia do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo. W tym przypadku Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca ponownie przedstawi projekt umowy o podwykonawstwo w powyższym trybie, jeśli wprowadzi odpowiednie zmiany do projektu lub też zastosuje się do innych zaleceń Zamawiającego zawartych w treści zastrzeżeń.
  - 3) Nie zgłoszenie w formie pisemnej zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy

- o podwykonawstwo w ww. terminie uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
- 4) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia lub w przypadku, gdy umowa była zawarta wcześniej w terminie 7 dni od dnia zawarcia niniejszej umowy o wykonawstwo.
  - 5) Zamawiający w terminie 14 dni od dnia otrzymania kopii zawartej umowy o podwykonawstwo może zgłosić w formie pisemnej sprzeciw w stosunku do tej umowy. W tym przypadku Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca ponownie przedstawi umowę o podwykonawstwo w powyższym trybie, jeśli wprowadzi odpowiednie zmiany do umowy lub też zastosuje się do innych zaleceń Zamawiającego zawartych w treści sprzeciwu.
  - 6) Nie zgłoszenie w formie pisemnej sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo w powyższym terminie uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
9. W przypadku umów o podwykonawstwo w zakresie robót budowlanych, których przedmiotem są dostawy lub usługi stosuje się następującą procedurę:
- 1) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia lub jeżeli umowa była wcześniej zawarta w terminie 7 dni od dnia zawarcia niniejszej umowy.
  - 2) W przypadku, gdy termin zapłaty za umowy, o których mowa w ust. 9 jest dłuższy niż wskazany w ust. 7 lit. a), Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do wprowadzenia zmian, pod rygorem naliczenia kary umownej określonej w § 23 ust. 1, pkt j).
  - 3) Postanowienie powyższe dotyczy tylko umów o podwykonawstwo:
    - o wartości większej lub równej kwocie wynoszącej 0,5% wartości niniejszej umowy lub
    - o wartości większej niż 30 000 zł.
  - 4) W przypadku określenia wynagrodzenia w walucie innej niż złoty polski wartość umowy o podwykonawstwo ustala się biorąc pod uwagę średni kurs danej waluty opublikowany przez NBP w dniu zawarcia umowy. Jeśli w dniu zawarcia umowy NBP nie publikuje tabeli kursów średnich, należy przyjąć kurs z tabeli kursów średnich opublikowany w dniu najbliższym po dniu zawarcia umowy.
  - 5) W przypadku zawarcia kilku umów o podwykonawstwo z tym samym Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą ust. 9 pkt. 1) stosuje się, jeżeli suma wartości tych umów spełni wymogi określone w ust. 9 pkt 3).
10. Procedury określone w ust. 8 i ust. 9 mają odpowiednie zastosowanie do wszelkich zmian, uzupełnień oraz aneksów do umów zawieranych z Podwykonawcami i dalszymi Podwykonawcami.
11. W umowach o podwykonawstwo Wykonawca powinien zapewnić, aby suma wynagrodzeń ustalona w nich za zakres robót budowlanych, dostaw czy usług wykonanych w podwykonawstwie, nie przekroczyła wynagrodzenia przypadającego na ten zakres robót budowlanych, dostaw i usług wynikających z Harmonogramu rzeczowo – finansowego, chyba że w ciągu trzydziestu dni od dnia doręczenia Zamawiającemu zgłoszenia Zamawiający złożył podwykonawcy i Wykonawcy sprzeciw wobec wykonywania tych robót przez podwykonawcę. Zgłoszenie, o którym mowa powyżej, nie jest wymagane, jeżeli Zamawiający i Wykonawca określili w umowie, zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności, szczegółowy przedmiot robót budowlanych wykonywanych przez oznaczonego podwykonawcę. Zamawiający ponosi odpowiedzialność za zapłatę podwykonawcy wynagrodzenia w wysokości ustalonej w umowie między podwykonawcą a Wykonawcą, chyba że ta wysokość przekracza wysokość wynagrodzenia należnego Wykonawcy za roboty budowlane, których szczegółowy przedmiot wynika odpowiednio ze zgłoszenia albo z

umowy, o których mowa powyżej. W takim przypadku odpowiedzialność Zamawiającego za zapłatę podwykonawcy wynagrodzenia jest ograniczona do wysokości wynagrodzenia należnego Wykonawcy za roboty budowlane, których szczegółowy przedmiot wynika odpowiednio ze zgłoszenia albo z umowy, o których mowa powyżej. Wartości poszczególnych robót objętych przedmiotem niniejszej umowy zostały określone w tabeli elementów scalonych złożonym Zamawiającemu najpóźniej w dniu podpisania umowy i stanowiącym załącznik do niniejszej umowy

12. Wykonawca lub podwykonawca może wprowadzić na Placu Budowy Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę robót budowlanych tylko po zaakceptowaniu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane przez Zamawiającego, a w przypadku wprowadzenia dalszego podwykonawcy po uzyskaniu zgody Zamawiającego oraz Wykonawcy, a w przypadku dostaw i usług po przedłożeniu poświadczonej za zgodność kopii umowy Zamawiającemu zgodnie z ust. 9. Zamawiający nie wyraża zgody na wprowadzenie na Placu Budowy Podwykonawcy lub Dalszego Podwykonawcy bez jego zgody. W przypadku nastąpienia takiej okoliczności Zamawiający naliczy karę na zasadach określonych w § 23 ust. 1 pkt. o).
13. W razie wytoczenia powództwa przez któregośkolwiek z Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców przeciwko Zamawiającemu, Wykonawca, na żądanie Zamawiającego, weźmie na swój koszt udział w postępowaniu w zakresie niezbędnym do ochrony Zamawiającego przed odpowiedzialnością wobec tego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy. Zamawiający, który zgłosił żądanie, o którym mowa powyżej, zobowiązuje się nie uznawać takiego powództwa ani nie zawierać ugody z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody na takie czynności ze strony Wykonawcy, jak i wykorzystać dostępne prawnie środki procesowe w celu obrony, w szczególności tak by nie doprowadzić do wydania wyroku zaocznego lub uprawomocnienia się nakazu zapłaty na skutek niepodjęcia obrony. Zamawiający, po zgłoszeniu żądania, o którym mowa powyżej, nie będzie w ramach postępowania kwestionować zarzutów zgłaszanych przez Wykonawcę pod rygorem utraty roszczeń regresowych Zamawiającego wobec Wykonawcy. Zamawiający, będzie dokonywał czynności procesowych zgodnie ze wskazaniem Wykonawcy mającymi na celu obronę przed roszczeniami Podwykonawców lub dalszych Podwykonawców. Ponadto Wykonawca zawiadomi Zamawiającego o wszelkich sporach z Podwykonawcami lub dalszymi Podwykonawcami oraz o innych okolicznościach, z którymi w ocenie Wykonawcy wiązać się może wystąpienie przez nich z roszczeniami przeciwko Zamawiającemu, w terminie 14 (czternastu) dni od dnia ich wystąpienia.
14. Jeśli zostanie wydany tytuł egzekucyjny przeciwko Zamawiającemu, pomimo dochowania przez Zamawiającego powyższych postanowień, zasądzący zapłatę od Zamawiającego na rzecz Podwykonawcy na podstawie art. 647¹ §5 Kodeksu Cywilnego lub przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, w oparciu o okoliczność niezapłacenia należności na rzecz tego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy przez Wykonawcę, Zamawiający, zaspokoiwszy należności zasądzone od niego tytułem egzekucyjnym, będzie uprawniony w pierwszej kolejności skorzystać z Zabezpieczenia Wykonania w zakresie równym takim zaspokojonym przez Zamawiającego należnościom, a w przypadku gdy zabezpieczenie nie pokryje całości jego zabezpieczenia przysługuje mu prawo żądania pokrycia pozostałej części przez Wykonawcę.
15. Wykonawca, Podwykonawca oraz dalszy Podwykonawca zapewni rozwiązanie umowy z danym Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą na żądanie Zamawiającego, jeśli w ocenie Zamawiającego czynności lub zaniechania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy będą powodowały nienależyte wykonanie niniejszej Umowy przez Wykonawcę.
16. Wykonawca powiadomi Zamawiającego o zamierzonej dacie rozpoczęcia pracy każdego Podwykonawcy oraz dalszego Podwykonawcy i o rozpoczęciu takiej pracy na Placu Budowy.
17. Podwykonawca oraz dalszy Podwykonawca musi posiadać odpowiednie kwalifikacje i sprzęt, gwarantujące należyte, zgodne z umową o roboty budowlane, wykonanie umowy.
18. Jeżeli zmiana albo rezygnacja z Podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, na zasadach określonych w Rozdziale 5 SIWZ, w celu wykazania spełniania

warunków udziału w postępowaniu Wykonawca jest obowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny Podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia, na moment dokonywania zmiany.

19. Podwykonawca, o którym mowa w ust. 18 wraz z projektem umowy o podwykonawstwo przedstawia oświadczenie, o którym mowa w art. 25a ust. 1 ustawy Pzp oraz dokumenty potwierdzające brak podstaw wykluczenia wobec tego podwykonawcy na zasadach określonych w Rozdziale 6 SIWZ .
20. W przypadku gdy Wykonawca wstępuje w obowiązki Podwykonawcy, o którym mowa w ustępie 18 przedstawia oświadczenie, o którym mowa w art. 25a ust. 1 ustawy Pzp.
21. Jeżeli Zamawiający stwierdzi, że wobec danego podwykonawcy, z którego potencjału skorzystał Wykonawca, zachodzą podstawy wykluczenia, Wykonawca obowiązany jest niezwłocznie zastąpić tego podwykonawcę lub zrezygnować z powierzenia wykonania części zamówienia podwykonawcy.
22. Wykonawca zawiadamia Zamawiającego o wszelkich zmianach danych tj. zmiana nazwy, imion i nazwisk oraz danych kontaktowych podwykonawców i osób do kontaktów z nimi zaangażowanych w realizację umów o podwykonawstwo.

§ 10

Materiały niezbędne do wykonania Umowy

1. Wykonawca dostarczy na własny koszt na Plac Budowy wszystkie materiały, urządzenia oraz inne środki potrzebne do wykonania Robót określonych w niniejszej Umowie. Wynagrodzenie obejmuje cenę oraz wszystkie pozostałe koszty zakupu materiałów, urządzeń oraz innych środków potrzebnych do wykonania Robót.
2. Kolorystyka, rodzaj materiałów wykończeniowych, biały montaż, stolarka, okucia, oświetlenie bezwzględnie wymaga uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego. Zamawiający wyrazi zgodę lub odmówi jej wyrażenia w terminie 5 dni od zgłoszenia przez Wykonawcę (odmowa wymaga uzasadnienia).
3. Strony oświadczają, że o ile nie zostanie uzgodnione inaczej na piśmie, wszystkie Materiały, Urządzenia oraz inne środki będą nowe i o jakości określonej w Dokumentacji Projektowej lub innych dokumentach załączonych do Umowy, a ponadto będą posiadać:
  - a) certyfikat na znak bezpieczeństwa wydany zgodnie z obowiązującymi przepisami, stwierdzający zgodność z kryteriami technicznymi określonymi na podstawie Polskich Norm przenoszących normy europejskie, Polskich Norm, aprobat technicznych oraz właściwych przepisów i dokumentów technicznych,
  - b) w przypadku Materiałów, Urządzeń i innych środków niepodlegających certyfikacji na znak bezpieczeństwa - deklarację bezpieczeństwa lub certyfikat zgodności z Polską Normą przenoszącą normy europejskie, Normą Polską, aprobatą techniczną lub innym dokumentem odniesienia technicznego. Na żądanie Zamawiającego Kierownik Budowy/Kierownik robót okazywać będzie wszystkie dokumenty związane z Materiałami, w szczególności dokumenty dotyczące przyjęcia Materiałów na Plac Budowy.
4. Zamawiającemu przysługuje prawo do regularnego kontrolowania jakości Materiałów, zaś Wykonawca zobowiązany jest do niezwłocznego dostarczania Zamawiającemu wszystkich próbek Materiałów potrzebnych do przeprowadzenia takiej kontroli.
5. Wykonawca zobowiązany jest do gromadzenia i porządkowania kompletu dokumentacji dotyczącej Materiałów, Urządzeń lub innych środków. W szczególności dotyczy to wszelkich certyfikatów, deklaracji lub aprobat, dokumentów gwarancyjnych oraz instrukcji obsługi i konserwacji.

PRZEJĘCIE ROBÓT PRZEZ ZAMAWIAJĄCEGO

§ 11

Zgłoszenie gotowości Robót do Odbioru Końcowego Inwestycji.

1. Zgłoszenie gotowości Robót do Odbioru Końcowego Inwestycji nastąpi:
  - a) W przypadku, gdy całość Przedmiotu Zamówienia zostanie ukończona, Wykonawca zgłosi gotowość do Odbioru Końcowego Inwestycji poprzez równoczesne:
    - dokonanie wpisu do dziennika budowy;
    - powiadomienie Zamawiającego.
  - b) Zgłoszenie gotowości do Odbioru Końcowego Inwestycji może być dokonane tylko po:
    - zgłoszeniu Robót do przeglądu technicznego. Wykonawca dokona takiego zgłoszenia z 7 (siedmio-) dniowym wyprzedzeniem. W ramach zgłoszenia powiadomi Zamawiającego o planowanym terminie rozpoczęcia przeglądów technicznych. Wraz z informacją Wykonawca przedłoży harmonogram rozruchu instalacji, prób i sprawdzeń,
    - dokonaniu przeglądu technicznego potwierdzonego protokołem z przeglądu technicznego. Przegląd techniczny obejmuje: wskazanie usterek, sprawdzenia poprawności działania instalacji, urządzeń, systemów, ocenę jakości wykonanych Robót. Przegląd dokonywany jest w obecności przedstawicieli Zamawiającego i/lub zaproszonych konsultantów. Dla potrzeb powyższych czynności Wykonawca dostarczy konieczną Dokumentację Powykonawczą. Rozpoczęcie przeglądu technicznego nie może rozpocząć się później niż 14 dni przed planowanym zgłoszeniem gotowości Robót do Odbioru Końcowego Inwestycji,
    - potwierdzeniu usunięcia Usterek wykazanych podczas przeglądu technicznego.

Potwierdzenie tego wpisu przez Zamawiającego lub brak ustosunkowania się do powyższego w terminie do 7 (siedmiu) dni od daty dokonania wpisu oznaczać będzie, że Roboty uznaje się za zakończone i Zamawiający przystąpi do ich odbioru końcowego w dniu określonym przez Wykonawcę.

2. Dokumentacja odbiorowa.

Z zastrzeżeniem §7 ust. 2 przed Odbiorem Końcowym Inwestycji Wykonawca przeprowadzi przewidziane niniejszą Umową i odpowiednimi przepisami prawa próby techniczne, a na dzień rozpoczęcia czynności Odbioru Końcowego Inwestycji przedłoży Zamawiającemu w szczególności:

- a) oryginał dziennika budowy (*o ile będzie wymagany*),
  - b) oświadczenie Kierownika Budowy/Kierownika robót, o którym mowa w §7 ust. 2 lit. k
  - c) oświadczenie projektanta sprawującego nadzór autorski o wykonaniu Robót zgodnie z projektem,
  - d) protokoły badań i prób technicznych oraz rozruchów,
  - e) inwentaryzację geodezyjną powykonawczą,
  - f) Dokumentację Powykonawczą,
  - g) zaświadczenia organów, wymienionych w art. 56 Prawa budowlanego, o braku sprzeciwu lub uwag do użytkowania obiektu,
  - h) inne dokumenty niezbędne do uzyskania pozwolenia na użytkowanie (*o ile będzie wymagane*),
  - i) instrukcje obsługi i konserwacji zamontowanych urządzeń, o ile są wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
  - j) karty gwarancyjne producentów urządzeń i materiałów,
  - k) certyfikaty na znak bezpieczeństwa, certyfikaty zgodności lub deklaracje zgodności z Polską Normą lub aprobatą techniczną, świadectwa jakości, atesty,
  - l) protokół z usunięcia usterek,
  - m) końcowe Rozliczenie Robót,
  - n) oświadczenie o przeniesieniu wszelkich majątkowych praw autorskich do utworów wchodzących w skład zrealizowanego obiektu wraz z wszelkimi wymaganymi licencjami.
3. Czynności Odbioru Końcowego Inwestycji.
    - a) Procedura uzyskiwania pozwolenia na użytkowanie winna rozpocząć się po zakończeniu Robót i zakończyć przed upływem terminu ustalonego na trwanie czynności Odbioru

Końcowego Inwestycji, nie wliczając do tego czasu niezbędnego na stwierdzenie jej ostateczności.

- b) Odbiór Końcowy Inwestycji zostanie przeprowadzony przez Komisję Odbioru Końcowego Inwestycji powołaną przez Zamawiającego.

4. Protokół Odbioru Końcowego Inwestycji.

Z czynności Odbioru Końcowego Inwestycji zostanie sporządzony i podpisany przez Zamawiającego i Wykonawcę Protokół Odbioru Końcowego Inwestycji, zawierający wszelkie ustalenia dokonane w ich toku, w tym wszelkie ujawnione wady wraz ze wskazaniem terminu ich usunięcia. Jeżeli w trakcie czynności Odbioru Końcowego Inwestycji:

- a) zostaną stwierdzone istotne wady Robót uniemożliwiające użytkowanie przedmiotu niniejszej Umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, Zamawiający ma prawo odmówić przejęcia określając w protokole powód ich nieodebrania i termin usunięcia Wad oraz ponownego przystąpienia do odbioru lub,
- b) zostaną stwierdzone niemożliwe do usunięcia, ale nieistotne Wady umożliwiające użytkowanie przedmiotu niniejszej Umowy zgodnie z przeznaczeniem, Strony podpiszą Protokół Odbioru Końcowego Inwestycji, obniżając odpowiednio wynagrodzenie, Zamawiający będzie uprawniony w tym zakresie do potrącania odpowiednich kwot z Wynagrodzenia Wykonawcy lub zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- c) zostaną stwierdzone Wady, które uniemożliwiają użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 60 dni od dnia stwierdzenia tych wad lub żądać wykonania przedmiotu odbioru po raz drugi, na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy wg własnego wyboru – przez Wykonawcę lub podmiot trzeci. Zamawiający będzie uprawniony w tym zakresie do potrącania odpowiednich kwot z Wynagrodzenia Wykonawcy lub zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Protokół Odbioru Końcowego Inwestycji może zostać podpisany jedynie po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie (o ile będzie wymagane).

5. Potwierdzenie usunięcia wad.

Po tym, jak wszystkie Wady wyspecyfikowane w liście załączonej do Protokołu z przeglądu technicznego zostaną usunięte, Zamawiający i Wykonawca powinni, w ciągu 3 (trzech) dni od daty otrzymania przez Zamawiającego od Wykonawcy powiadomienia o takim skutku, potwierdzić usunięcie Wad w odniesieniu do wadliwych części poprzez podpisanie protokołu usunięcia Wad. Protokół z usunięcia Wad jest załącznikiem do Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji.

- 6. Po zakończeniu realizacji Przedmiotu Umowy w całości strony podpiszą Protokół Odbioru Końcowego Inwestycji potwierdzający jej wykonanie. Czas trwania czynności Odbioru Końcowego Inwestycji wliczany jest do Terminu Zakończenia Realizacji Inwestycji.
- 7. Opisane w ustępie 1- 6 czynności mają odpowiednie zastosowanie do Odbioru Częściowego Robót.
- 8. W terminie 3 dni od daty podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji Wykonawca musi być gotowy do protokolarnego przekazania Zamawiającemu Placu Budowy.
- 9. Wykonawca zobowiązany jest do uprzątnięcia terenu Placu Budowy przed jego przekazaniem Zamawiającemu. W przypadku uszkodzeń, Wykonawca obowiązany będzie pokryć koszty naprawy. Koszty napraw mogą być potrącane z jakiegokolwiek wynagrodzenia należnego Wykonawcy lub z zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

§ 12

Rękojmia i Gwarancja w zakresie Robót Budowlanych

- 1. Okres rękojmi na Roboty Budowlane wynosi ..... (min. 36 miesięcy) miesięcy liczony od daty podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji. W przypadku stwierdzenia w okresie rękojmi Wad, Zamawiający może wyznaczyć Wykonawcy termin na usunięcie Wad, który nie będzie krótszy niż 10 dni, z zagrożeniem, że:

- a) po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu naprawy nie przyjmie,
  - b) będzie uprawniony do zastępczego powierzenia na koszt i ryzyko Wykonawcy (wykonanie zastępcze) usunięcia stwierdzonych Wad podmiotowi trzeciemu w przypadku nieusunięcia przez Wykonawcę Wad istotnych w terminie i dokonania stosownego potrącenia z wynagrodzenia Wykonawcy lub zabezpieczenia należytego wykonania umowy kwoty odpowiadającej kosztom takiego zastępczego usunięcia Wad. W przypadku, gdy kwota zabezpieczenia należytego wykonania umowy okaże się niewystarczająca Wykonawca jest zobowiązany do pokrycia powstałej różnicy lub,
  - c) będzie uprawniony do dokonania stosownego obniżenia Wynagrodzenia za Roboty, jeżeli stwierdzone przez Zamawiającego Wady nieistotne są nieusuwalne albo gdy Wykonawca nie usunie w terminie Wad nieistotnych. Zamawiający będzie uprawniony w tym zakresie do potrącania odpowiednich kwot z wynagrodzenia Wykonawcy lub zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
2. Strony postanawiają, że odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu odpowiedzialności za Wady zostanie rozszerzona poprzez udzielenie gwarancji.
  3. Okres gwarancji Wykonawcy liczony będzie od daty podpisania Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji i będzie równy okresowi rękojmi.
  4. Niniejsza umowa jest dokumentem gwarancyjnym w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego.
  5. Strony ustalają następujący tryb usuwania wad Robót, ujawnionych w okresie gwarancji:
    - a) Zamawiający zobowiązuje się powiadomić Wykonawcę pisemnie, faksem lub e-mailowo o stwierdzonej wadzie. Adresy do korespondencji będą określone w karcie gwarancyjnej.
    - b) Wykonawca zobowiązany jest do usuwania na swój koszt i we własnym zakresie stwierdzonych Wad, w terminach określonych poniżej:
      - i. Wady uniemożliwiające korzystanie z Przedmiotu Umowy lub jego elementów w terminie 5 dni od daty otrzymania zawiadomienia, o którym mowa powyżej,
      - ii. Wady utrudniające korzystanie z Przedmiotu Umowy lub jego elementów w terminie 5 dni od daty otrzymania zawiadomienia, o którym mowa powyżej
      - iii. Wady nieistotne w terminie 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia, o którym mowa powyżej, w wyjątkowych wypadkach, w innym uzgodnionym z Zamawiającym terminie,
    - c) po bezskutecznym upływie terminu określonego w ust. 5 pkt. b Zamawiający usunie Wady we własnym zakresie, a kosztami z tego tytułu obciąży Wykonawcę lub na zasadach ogólnych zleci usunięcie Wad osobie trzeciej (innemu Wykonawcy), a kosztami z tego tytułu obciąży Wykonawcę,
    - d) Wykonawca w przypadku skorzystania przez Zamawiającego z uprawnień, o których mowa w ust. 5 pkt. c zobowiązany będzie do zwrotu Zamawiającemu wszystkich poniesionych przez niego kosztów w terminie 7 dni od otrzymania pisemnego wezwania,
    - e) jeżeli Wykonawca nie dokona usunięcia Wad w terminie określonym w ust. 5 pkt. b Zamawiający przysługuje prawo naliczania kar umownych w wysokości określonej w ust. 7,
    - f) jeżeli usunięcie usterki lub Wady wymagać będzie wykonania Dokumentacji Projektowej, Wykonawca jest zobowiązany wykonać projekt we własnym zakresie.
  6. W przypadku, gdy Wada spowoduje powstanie uszkodzeń w przedmiocie Umowy Wykonawca zobowiązany jest do usunięcia ich na własny koszt.
  7. Wykonawca zobowiązany jest do zapłaty na rzecz Zamawiającego kary umownej w wysokości:
    - a) 0,5% wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 15 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia w usunięciu jakichkolwiek Wad i usterek Robót w ramach odpowiedzialności z tytułu rękojmi lub z tytułu udzielonej gwarancji na Roboty liczonego od dnia wyznaczonego na usunięcie Wad.

Zastrzeżone kary umowne nie pozbawiają Zamawiającego dochodzenia odszkodowania na zasadach ogólnych.

8. Wykonawca w okresie udzielonej gwarancji nie może odmówić usunięcia Wad w zakresie Robót wykonanych na podstawie niniejszej Umowy bez względu na wysokość kosztów z tym związanych.
9. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji także po okresie określonym w ust. 3-5 jeżeli zgłosił Wadę Robót przed upływem tego okresu.
10. W odniesieniu do wadliwego elementu Przedmiotu Umowy, w zamian którego Wykonawca dostarczył Zamawiającemu element wolny od Wad lub w którym dokonał napraw, Zamawiający będzie uprawniony do przedłużenia okresu gwarancyjnego o okres równy okresowi, w którym z powodu Wady nie mógł korzystać z takiego elementu.
11. Strony dopuszczają możliwość pokrycia kosztów usunięcia Wad przez Zamawiającego z zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy.

§ 13

Odbiór Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji w zakresie Robót Budowlanych

1. Niezależnie od uprawnienia Zamawiającego do bieżącego zgłaszania Wad w okresie obowiązywania rękojmi i gwarancji, o którym mowa w § 12, Strony przeprowadzą czynności związane z Odbiorem Po Upływie tych okresów najpóźniej 30 dni przed dniem wygaśnięcia Okresu Rękojmi/Gwarancji dla Inwestycji. Dla celów Odbioru Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji Zamawiający opracuje wykaz Wad i Usterek stwierdzonych w Inwestycji na dzień sporządzenia tegoż protokołu Odbioru i powiadomi Wykonawcę, z zachowaniem co najmniej 7-dniowego wyprzedzenia, o dacie rozpoczęcia czynności związanych z Odbiorem Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji.
2. Czynności związane z Odbiorem Po Upływie Rękojmi zostaną zakończone podpisaniem Protokołu Odbioru Po Upływie Okresu Rękojmi/Gwarancji lub opracowaniem Protokołu Usterek i Wad, zawierającego listę Wad i Usterek stwierdzonych przez Zamawiającego na dzień sporządzenia ww. Protokołu.
3. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego usunięcia Wad i naprawienia Usterek stwierdzonych w protokole Usterek i Wad i po ostatecznym usunięciu i naprawie wszystkich Wad i Usterek stwierdzonych w protokole Usterek i Wad, Strony podpiszą Protokół Odbioru Po Upływie Okresu Rękojmi i Gwarancji.

POSTANOWIENIA DODATKOWE

§ 14

Opóźnienie w realizacji prac

1. W przypadku, gdy Wykonawca opóźnia się z rozpoczęciem lub wykonaniem Robót tak dalece, że przy dotychczasowym sposobie wykonywania Robót, może nastąpić niedotrzymanie terminów, o których mowa w § 2 ust. 1 -3 niezależnie od innych przysługujących mu praw, Zamawiający uprawniony jest do żądania od Wykonawcy podjęcia działań w celu nadrobienia powstałego opóźnienia.
2. W przypadku otrzymania przez Wykonawcę uzasadnionego wezwania, o którym mowa w ust. 1, Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia Zamawiającemu na piśmie, w terminie 5 dni od daty otrzymania wezwania, propozycji działań niezbędnych dla nadrobienia powstałego opóźnienia oraz do określenia terminu, w którym opóźnienie zostanie nadrobione. Jeżeli jakiegokolwiek działania zaproponowane przez Wykonawcę w celu nadrobienia opóźnienia wymagają współdziałania ze strony Zamawiającego lub wymagają poniesienia przez Zamawiającego dodatkowych kosztów, wówczas przed ich podjęciem Wykonawca zobowiązany jest uzyskać akceptację Zamawiającego. Udokumentowane koszty poniesione przez Zamawiającego w związku z wyżej opisanymi działaniami Wykonawcy, Zamawiający ma prawo potrącać z Wynagrodzenia należnego Wykonawcy i zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

3. W przypadku, gdy Wykonawca nie przedstawi propozycji, o której mowa w ust. 2 lub w razie utrzymywania się opóźnienia pomimo upływu terminu wskazanego przez Wykonawcę, Zamawiający ma prawo wyznaczyć Wykonawcy dodatkowy termin na nadrobienie opóźnienia. W razie bezskutecznego upływu takiego dodatkowego terminu oraz będącego jego wynikiem opóźnienia, Zamawiającemu przysługuje prawo do powierzenia wykonania lub dokończenia danego Elementu Robót w ramach grupy Robót innemu podmiotowi na koszt i ryzyko Wykonawcy bez konieczności uzyskania uprzedniego bądź następczego zezwolenia Sądu (Zastępcze Wykonanie), o czym niezwłocznie poinformuje pisemnie Wykonawcę.
4. Skorzystanie przez Zamawiającego z uprawnień określonych w ust. 3, nie wyłącza odpowiedzialności odszkodowawczej Wykonawcy na zasadach ogólnych Kodeksu Cywilnego, nie wyłącza przysługującego Zamawiającemu prawa naliczenia kar umownych zastrzeżonych w Umowie, nie powoduje utraty ani ograniczenia uprawnień przysługujących Zamawiającemu z tytułu rękojmi lub gwarancji w zakresie odpowiedniej części zrealizowanej przez Wykonawcę Inwestycji ani też nie wyłącza przysługującego Zamawiającemu prawa odstąpienia od Umowy w całości lub części, jeżeli zachodzą ku temu podstawy Umowne lub ustawowe.

ZAPŁATA WYNAGRODZENIA

§ 15

Wynagrodzenie

1. Wykonawca za realizację przedmiotu Umowy w zakresie realizacji Inwestycji otrzyma łączne Wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości ..... PLN brutto (słownie: .....), w tym VAT w wysokości ..... PLN (słownie: .....), co stanowi kwotę netto ..... PLN (słownie:.....).
2. Zamawiający zobowiązuje się do zapłaty faktur VAT wystawionych przez Wykonawcę w terminie 30 dni od daty przekazania oryginału faktury Zamawiającemu wraz z wymaganymi dokumentami dotyczącymi umów podwykonawczych na numer konta wskazany na fakturze. Warunkiem płatności faktury jest poprawne wystawienie jej pod względem rachunkowym i formalnym oraz sprawdzenie przez Zamawiającego pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym. Niezwłocznie po dokonaniu czynności sprawdzających Wynagrodzenie płatne będzie przelewem na rachunek bankowy wskazany przez Wykonawcę na fakturze.
Zamawiający przewiduje fakturowanie po zrealizowaniu pozycji zawartych w Harmonogramie Rzeczowo-Finansowym. Podstawą do wystawienia faktury jest Protokół Odbioru Częściowego Robót, do którego dołączona będzie w postaci załącznika z informacją o zakresie wykonanych robót częściowych wraz z nakładami składającymi się na wartość faktury. Wzór załącznika, zawierający wykaz robót objętych daną fakturą, Wykonawca winien uzgodnić z Zamawiającym.
3. Warunkiem zapłaty przez Zamawiającego części należnego Wynagrodzenia za zakończone i odebrane Roboty Budowlane, oprócz Protokołów Odbiorów Robót Częściowych jest przedstawienie przez Wykonawcę następujących dowodów zapłaty:
  - a) Listy osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, o których mowa w § 1 ust. 6 Umowy
  - b) kserokopii faktury Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy poświadczonej za zgodność z oryginałem wraz z potwierdzeniem jej zapłaty tj. potwierdzeniem dokonania przelewu,
  - c) oświadczenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy o otrzymaniu zapłaty za część przedmiotu Umowy, za którą Wykonawca wystawia fakturę, na rzecz Podwykonawców i dalszych Podwykonawców, z którymi zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub z którymi zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.

W przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane Zamawiający dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o

- podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 3, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczony za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
  5. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty Zamawiający jest obowiązany umożliwić Wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 4, Zamawiający informuje o terminie zgłaszania uwag, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji.
  6. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 5, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający może:
    - a) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo,
    - b) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiający co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
    - c) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
  7. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 4, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy, na które Wykonawca wyraża zgodę.
  8. Postanowienia ust. 4-7 nie naruszają praw i obowiązków Zamawiającego, Wykonawcy, Podwykonawcy i dalszego Podwykonawcy wynikających z przepisów art. 647¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.
  9. Datą płatności jest data obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.
  10. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje wszelkie koszty, jakie poniósł Wykonawca celem wykonania Przedmiotu Umowy, w szczególności: koszty uzyskania pozwoleń i zezwoleń, koszty prac projektowych oraz koszty nadzoru autorskiego, koszty robót budowlanych, koszty sprzętu i wyposażenia, koszty oprogramowania, koszty uzyskania licencji, udzielenie licencji oraz sublicencji, przeniesienie prawa do wykonywania praw zależnych oraz prawa zezwalania do wykonywania praw zależnych, koszty i opłaty związane z zakupem sprzętu, transportem, ubezpieczeniem oraz koszty szkoleń. Wynagrodzenie jest wynagrodzeniem ryczałtowym i nie podlega zmianie poza przypadkami wskazanymi w Umowie.
  11. Wykonawca oświadcza, że szczegółowo zapoznał się z treścią Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia, której zapisy są dla niego czytelne i zrozumiałe, a w szczególności z Dokumentacją Projektową, i w związku z tym prawidłowo wycenił swoje prace, a ponadto zapoznał się z wymaganiami Inwestycji, szczególnie z warunkami, w jakich ma być realizowana i przy uwzględnieniu powyższego złożył swoją ofertę oraz oświadcza w związku z tym, że Zamawiający nie poniesie żadnych dodatkowych kosztów z tytułu jakichkolwiek błędów w wycenach dokonanych przez Wykonawcę lub w określonym przez Wykonawcę zakresie Robót. Przyjmuje się, że Wynagrodzenie uwzględnia warunki prowadzenia Inwestycji oraz wszelkie związane z nim zagrożenia, jak i nieprzewidziane okoliczności.
  12. Zamawiający uprawniony jest do potrącenia naliczonych kar umownych z bieżącego wynagrodzenia Wykonawcy oraz zabezpieczenia należytego wykonania umowy na co Wykonawca wyraża zgodę.
  13. Wykonawca wystawi faktury na adres i dane Zamawiającego.
  14. Rozliczenie końcowe nastąpi fakturą końcową po zakończeniu Przedmiotu Umowy i po podpisaniu Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji. Wraz z fakturą końcową Wykonawca jest

zobowiązany dostarczyć Zamawiającemu dowody zapłaty wszelkiego wynagrodzenia Podwykonawcom i dalszym Podwykonawcom, którzy brali udział w realizacji odebranych Robót oraz oświadczenie Wykonawcy o rozliczeniu się z Zamawiającym ze wszystkich czynności opisanych w § 5 i § 9 Umowy. Zamawiający zastrzega sobie prawo zatrzymania wynagrodzenia w części odpowiadającej nieuregulowanej należności Podwykonawcy celem zabezpieczenia środków za zapłatę Podwykonawcy na co Wykonawca wyraża zgodę. W takim przypadku Wykonawcy nie będą przysługiwały żadne roszczenia z tego tytułu, w szczególności prawo do żądania odsetek ustawowych.

§ 16

Warunki płatności i procedura realizacji płatności w ramach Robót

1. Wykonawca upoważniony jest do otrzymywania płatności częściowych na poczet uzgodnionego Wynagrodzenia, zgodnie z zakończonymi Robotami przyporządkowanymi do poszczególnego etapu z Harmonogramu Rzeczowo - Finansowego zaakceptowanego przez Zamawiającego, o którym mowa w §2 ust. 5 Umowy. Zamawiający dokonywać będzie płatności częściowych wyłącznie na podstawie faktur Wykonawcy wystawionych na podstawie zaakceptowanych przez Zamawiającego Protokołów Odbioru Częściowego Robót, z zastrzeżeniem, iż należność Wykonawcy objęta fakturą końcowego rozliczenia, o której mowa w ust. 2, będzie wynosić nie więcej niż 10% wartości wynagrodzenia należnego Wykonawcy z tytułu Umowy.
2. Przed wystawieniem ostatniej faktury częściowej Zamawiający rozliczy wszystkie Roboty wykonane przez Wykonawcę. Faktura ta będzie fakturą końcowego rozliczenia wykonania przez Wykonawcę, a Wykonawca uprawniony będzie do jej wystawienia po podpisaniu przez strony Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji.

§ 17

Ubezpieczenie

1. W dniu podpisania Umowy, Wykonawca przekaże Zamawiającemu poniższe polisy ubezpieczenia:
  - a) od ryzyka śmierci lub trwałego uszczerbku na zdrowiu w wyniku działania lub zaniechania Wykonawcy i osób upoważnionych do przebywania na Placu Budowy.
  - b) ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności – na sumę ubezpieczenia w kwocie 1 000 000, 00 złotych.
2. Wraz z dokumentami opisanymi w ust. 1 Wykonawca będzie zobowiązany dostarczyć Zamawiającemu potwierdzenie opłacenia składki lub raty składki z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia. Jeżeli składka jest płatna w ratach, Wykonawca zobligowany jest dostarczyć Zamawiającemu potwierdzenie opłacenia składki nie później niż w dniu płatności określonym w umowie ubezpieczenia.
3. W przypadku, gdyby Wykonawca w terminie 7 dni od daty podpisania niniejszej Umowy nie przedłożył polis ubezpieczeniowych wymaganych Umową i dowodów opłaty składek, Zamawiający ma prawo zawarcia na koszt Wykonawcy umowy ubezpieczenia na jego rzecz, w zakresie, w jakim Wykonawca nie przedłożył polis i dowodów opłaty składek. Koszty składek ubezpieczeniowych poniesionych w takim przypadku Zamawiający może potrącić z jakiegokolwiek części wynagrodzenia należnego Wykonawcy bądź zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Jeżeli brak będzie wynagrodzenia nadającego się do potrącenia, koszty takich składek ubezpieczeniowych uważać się będzie za dług Wykonawcy. Wszelkie zmiany warunków umów ubezpieczenia w zakresie określonym w niniejszym paragrafie mogą być dokonane wyłącznie za uprzednią pisemną zgodą Zamawiającego lub w wyniku ogólnych zmian wprowadzonych przez towarzystwo ubezpieczeniowe, z którym podpisano umowę ubezpieczeniową. W przypadku gdy zmiany takie oznaczają pogorszenie ochrony ubezpieczeniowej Wykonawca zobowiązany będzie do rozszerzenia na swój koszt ubezpieczenia do poziomu sprzed dokonania takich zmian.

§ 18

Cesja

1. Wykonawca nie może przenosić na osoby trzecie, zarówno w całości jak i w części, jakichkolwiek praw lub obowiązków wynikających z niniejszej Umowy, w tym również roszczenia o zapłatę Wynagrodzenia, chyba że uprzednio uzyska na to zgodę Zamawiającego na piśmie.
2. W przypadku przeniesienia przez Zamawiającego na osobę trzecią praw i obowiązków z niniejszej umowy, Zamawiający oświadcza, iż podejmie wszelkie czynności tak, aby interes ekonomiczny Wykonawcy nie został naruszony.
3. W przypadku wyrażenia zgody na Cesję wraz z fakturą VAT, Wykonawca złoży oświadczenie, że zawarta umowa cesji ciągle obowiązuje, a Zamawiający jest uprawniony do żądania potwierdzenia istnienia ważnej umowy w tym zakresie.

§ 19

Odstąpienie oraz rozwiązanie Umowy

1. Zamawiający ma prawo do odstąpienia od Umowy w przypadkach rażącego naruszenia postanowień niniejszej Umowy polegających na:
  - 1) wykonywaniu Robót przez Wykonawcę niezgodnie z Umową, Dokumentacją Projektową i STWiORB, bez akceptacji Zamawiającego,
  - 2) nieprzystąpieniu lub zaprzestaniu wykonywania przez Wykonawcę robót trwającym dłużej niż 14 dni,
  - 3) uporczywym naruszaniu przez Wykonawcę wymogów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, mogących skutkować utratą życia lub zdrowia osób wykonujących Roboty,
  - 4) w przypadku gdy wystąpi konieczność:
    - a) trzykrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, o których mowa w § 9 ust. 8 i 9, lub
    - b) konieczność dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 15 ust. 1 niniejszej Umowy,
  - 5) nie realizowaniu zaleceń, poleceń wydanych przez Zamawiającego lub osoby przez niego upoważnione i pomimo wezwania do naprawienia uchybień nie naprawienia ich w terminie 7 dni od otrzymania wezwania,
  - 6) nie przedłużeniu ważności wygasającego wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie określonym w § 22 ust. 9 niniejszej umowy lub któregośkolwiek z ubezpieczeń opisanych w § 17.
  - 7) uchylaniu się przez Wykonawcę od zawarcia umowy z podwykonawcą, na zasoby którego Wykonawca powołuje się w celu wykazania spełniania warunku udziału w postępowaniu w zakresie posiadania wiedzy i doświadczenia, z zastrzeżeniem §9 ust. 18 niniejszej Umowy,
  - 8) w przypadku gdy wystąpi konieczność co najmniej trzykrotnego naliczenia kar umownych określonych w § 23 ust.1 pkt. g niniejszej umowy,
  - 9) w przypadku, gdy wartość naliczonych kar umownych przekroczy 30% wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 niniejszej Umowy.
2. Zamawiający może dokonać odstąpienia od Umowy, o którym mowa w ust. 1, pod warunkiem, (nie dotyczy przypadku określonego w ust. 1 pkt 4, pkt 8 i pkt. 9), że odstąpienie od Umowy zostanie poprzedzone pisemnym wezwaniem Wykonawcy do usunięcia naruszenia i może nastąpić dopiero po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego na usunięcie naruszenia, który to termin nie może być krótszy niż 5 dni. Odstąpienie od umowy w przypadkach określonych w ust. 1 powinno nastąpić w terminie 30 dni od upływu w/w terminu do usunięcia

- naruszenia (ust. 1 pkt. 1) – 3), 7)) lub powzięcia informacji o okoliczności stanowiącej podstawę odstąpienia (ust 1 pkt. 4) – 6), pkt. 8) i pkt. 9)).
3. Stronom przysługiwać będzie także prawo do odstąpienia od Umowy w sytuacji zaistnienia następujących okoliczności:
    - 1) Każdej ze stron w przypadku uprawomocnienia się wyroku właściwego sądu lub wydania decyzji bądź postanowienia władz administracyjnych, które uniemożliwiłyby rozpoczęcie realizacji lub kontynuacji inwestycji;
    - 2) W razie wystąpienia okoliczności niezależnych od Wykonawcy ani od Zamawiającego, zaistniałych w trakcie realizacji przedmiotu umowy, uniemożliwiających wykonanie przedmiotu Umowy w całości lub części, w szczególności: konieczności uzyskania nowych decyzji lub uzgodnień, bez których nie ma możliwości wykonania przedmiotu Umowy lub jego części, Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od Umowy lub jej części. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego mu z tytułu wykonania części Umowy, bez możliwości dochodzenia kar umownych;
    - 3) Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od Umowy w razie wystąpienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie Umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia Umowy lub dalsze wykonywanie Umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu.
  4. Odstąpienie od Umowy z przyczyn wskazanych ust. 3 pkt 1) - 3) Umowy powinno nastąpić w formie pisemnej w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o powyższych okolicznościach.
  5. W przypadku odstąpienia od Umowy w trybie postanowień niniejszego paragrafu Wykonawca niezwłocznie zgłosi Zamawiającemu gotowość do protokolarnego przekazania przedmiotu Umowy, które to przekazanie nastąpi w terminie uzgodnionym przez Strony. Strony sporządzą także protokół zaawansowania przedmiotu Umowy wykonanych przez Wykonawcę lub jego Podwykonawców, który będzie podstawą wystawienia przez Wykonawcę faktury. Zapłata faktury nastąpi zgodnie z postanowieniami § 15 i §16, po potrąceniu roszczeń przysługujących Zamawiającemu na podstawie niniejszej Umowy.
  6. W przypadku odstąpienia od Umowy Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczególne:
    - 1) Wykonawca zobowiązany jest:
      - a) w terminie 7 dni od daty odstąpienia od Umowy sporządzić szczegółowy protokół inwentaryzacji wykonanych Robót w toku według stanu na dzień odstąpienia, przy udziale Zamawiającego,
      - b) zabezpieczyć przerwane Roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym, na koszt tej strony, która spowodowała odstąpienie od Umowy,
      - c) sporządzić wykaz tych Materiałów, konstrukcji lub Urządzeń, Sprzętu, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nie objętych niniejszą Umową, jeżeli odstąpienie od Umowy nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego,
      - d) przekazać autorskie prawa majątkowe i prawa zależne do Dokumentacji Projektowej, w tym przypadku Wykonawca zobowiązany jest udzielić Gwarancji na przekazaną Dokumentację Projektową na okres 60 miesięcy od dnia podpisania protokołu na zasadach, o których mowa w §3 ust. 28,
      - e) zgłosić Zamawiającemu odbiór Robót przerwanych i zabezpieczających, a najpóźniej w terminie 14 dni usunąć z Placu Budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone lub wzniesione.
      - f) Uporządkować Plac Budowy i przekazać go Zamawiającemu
    - w przypadku odmowy Wykonawcy wykonania obowiązków, o których mowa powyżej lit. a)-f), czynności tych dokona Zamawiający na koszt i ryzyko Wykonawcy
    - 2) Zamawiający w razie odstąpienia od Umowy z przyczyn, za które odpowiada, obowiązany jest do:

- a) dokonania odbioru wykonanych Robót przerwanych oraz do zapłaty wynagrodzenia za te prace lub Roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia oraz autorskie prawa majątkowe i prawa zależne do Dokumentacji Projektowej,
  - b) odkupienia Materiałów, konstrukcji lub Urządzeń określonych w pkt 1 lit. c) niniejszego paragrafu Umowy, wykonanych bądź nabytych dla realizacji przedmiotu Umowy,
  - c) rozliczenia się z Wykonawcą z tytułu nierozliczonych w inny sposób kosztów budowy obiektów zaplecza. Sporządzony protokół inwentaryzacji wykonanych robót przez Wykonawcę lub jego Podwykonawców, będzie podstawą wystawienia przez Wykonawcę faktury. Zapłata faktury nastąpi zgodnie z postanowieniami § 15 i § 16 po potrąceniu roszczeń przysługujących Zamawiającemu na podstawie niniejszej Umowy,
  - d) przejęcia od Wykonawcy pod swój dozór Terenu Budowy.
7. Zamawiający może rozwiązać Umowę z zachowaniem 1-miesięcznego okresu wypowiedzenia, jeżeli Wykonawca w chwili zawarcia Umowy podlegał wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1 PZP. W takim wypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia z tytułu wykonanej części Umowy.

§ 20

Zmiany Umowy

1. Zakazuje się zmian postanowień zawartej Umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie, której dokonano wyboru Wykonawcy, chyba że zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
- a) zmiana technologii wykonania danego zakresu Przedmiotu Umowy lub zmiana zakresu Przedmiotu Umowy lub zmiana materiałów w zakresie niezbędnym, przy czym w/w zmiana technologii lub zakresu lub materiałów musi być spowodowana okolicznościami zaistniałymi w trakcie realizacji przedmiotu umowy w postaci konieczności zmiany Dokumentacji Projektowej, oferty Wykonawcy lub zaistnienia warunków faktycznych na Terenie Budowy, wpływających na zakres lub sposób (technologię) wykonania zakresu Przedmiotu Umowy, przy czym w/w zmiany muszą być wykonane o jakości nie gorszej niż określone w niniejszej Umowie,
  - b) w przypadku zmian technologicznych w odniesieniu do założeń Dokumentacji Projektowej spowodowanych w szczególności przez:
    - pojawienie się na rynku materiałów, sprzętu, oprogramowań lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zmniejszenie kosztów eksploatacji Inwestycji, lub umożliwiające uzyskanie lepszej jakości Robót, Sprzętu, urządzeń lub oprogramowań,
    - pojawienie się nowszej technologii wykonania zaprojektowanych Robót, pozwalającej na skrócenie czasu realizacji Robót lub zmniejszenie kosztów eksploatacji Inwestycji lub standardu Inwestycji,
  - c) wystąpienie robót dodatkowych lub robót zamiennych w stosunku do treści Dokumentacji Projektowej pozwalających na zwiększenie użyteczności, standardu (jakości) Inwestycji (jej podwyższenia).

Jeżeli okoliczności o których mowa w ust. 1 pkt. a)-c) skutkują koniecznością zmiany terminów lub zmniejszenia lub zwiększenia wynagrodzenia w zakresie okoliczności o których mowa w ust. 1 pkt b) i c) Zamawiający może dokonać przedłużenia terminu lub zmiany wynagrodzenia z zachowaniem zasad określonych w ust. 4 na uzasadniony wniosek Wykonawcy.
  - d) Zmiany terminów, o których mowa w §2 ust. 1 - 3 umowy w przypadku zawieszenia/wstrzymania realizacji umowy przez Zamawiającego z powodu wystąpienia następujących okoliczności:
    - i. kolizje z sieciami infrastruktury, uniemożliwiające wykonywanie robót budowlanych,
    - ii. nie zawinione przez Wykonawcę przekroczenie zakreślonych przez prawo terminów wydawania decyzji, zezwoleń itp.

- e) Zmiany terminów, o których mowa w § 2 ust. 1 -3 umowy będących następstwem działania organów administracji lub osób indywidualnych:
- i. gdy pomimo wystąpienia Wykonawcy lub Zamawiającego o wydanie decyzji administracyjnej lub warunków technicznych lub innego dokumentu niezbędnego do prawidłowej realizacji przedmiotu umowy w terminie ustawowo przewidzianym dla danej czynności organ administracji publicznej lub inna upoważniona instytucja nie wydała stosowanego dokumentu lub decyzji – tylko w zakresie przedłużenia terminu realizacji inwestycji i tylko o okres trwania tych czynności organów administracji publicznej lub instytucji przekraczający termin ustawowo przewidziany dla danej czynności, o ile złożone dokumenty były prawidłowe,
  - ii. gdy nastąpi długotrwałe nie zawinione przez Wykonawcę pozyskiwanie stosownych uzgodnień z gestorami sieci, z innymi podmiotami lub osobami, których opinia lub zgoda będzie wymagana przepisami prawa – tylko w zakresie przedłużenia terminu realizacji zamówienia i tylko o okres trwania tych czynności przekraczający termin zwyczajowo przyjęty dla danej czynności, o ile złożone dokumenty były prawidłowe,
- f) W razie zmian, odnoszących się do treści Dokumentacji Projektowej, które to zmiany są niezbędne do prawidłowego wykonania przedmiotu umowy i osiągnięcia przyjętego założenia, jak również w przypadku konieczności wykonania robót dodatkowych, robót zamiennych, zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6) pzp lub zamówień dodatkowych, wstrzymujących z przyczyn technicznych realizację Robót lub wpływających z innych przyczyn na wydłużenie terminu zakończenia inwestycji, możliwa będzie w szczególności zmiana sposobu wykonania Robót, terminu zakończenia inwestycji nie dłużej jednak niż o okres trwania odnośnej przeszkody, zmiany zgodnie z zasadami wskazanymi w ust. 4 niniejszego paragrafu wynagrodzenia, jeżeli koszty wynikające z tych zmian będą pozostawały w bezpośrednim związku z tymi zmianami.
- g) Zmiana terminu, o których mowa w § 2 ust. 1 lub 3 Umowy będąca następstwem przesunięcia terminu przekazania Placu Budowy - tylko o okres przesunięcia
- h) Zmiana terminów o których mowa w § 2 ust. 1 lub 3 Umowy będąca następstwem konieczności wykonania rozwiązań zamiennych w stosunku do Dokumentacji Projektowej lub specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz zmian w Dokumentacji Projektowej które są niezbędne prawidłowego wykonania Inwestycji i osiągnięcia przyjętego założenia.
- i) Okoliczności wskazane w ust. 1 pkt. d) – h) mogą stanowić podstawę zmiany terminu zakończenia realizacji inwestycji zamówienia tylko w przypadku, gdy uniemożliwiają terminowe wykonanie Umowy,
- j) zmiany terminów o których mowa w § 2 ust. 1-3 umowy, parametrów technicznych, technologii wykonania Robót budowlanych w przypadku wystąpienia niebezpieczeństwa kolizji z planowanymi lub równolegle prowadzonymi przez inne podmioty robotami, dostawami lub usługami w zakresie niezbędnym do uniknięcia lub usunięcia tych kolizji,
- k) zmianę polegającą na zmniejszeniu zakresu przedmiotu zamówienia, gdy jego wykonanie w pierwotnym zakresie nie leży w interesie Zamawiającego; w przypadku zmniejszenia zakresu przedmiotu zamówienia zmniejszeniu podlega wynagrodzenie umowne brutto opisane w §15 ust.1 na zasadach określonych w ust. 4 umowy.
- l) zmiany każdej z osób Personelu Kluczowego – na wniosek wykonawcy po uprzedniej pisemnej zgodzie Zamawiającego lub na wniosek Zamawiającego jeżeli Zamawiający uzna, że dana osoba nie wykonuje swoich obowiązków wynikających z umowy lub wykonuje je nienależycie. Wykonawca dokona zmiany w terminie określonym przez Zamawiającego we wniosku. Nowa osoba wskazana przez Wykonawcę na dane stanowisko musi spełniać wymagania określone dla niej w załączniku nr 1 do umowy (SIWZ, OPZ).
- m) zmiany podwykonawcy, który zgodnie z art. 22a ust. 1 PZP będzie podmiotem udostępniającym zasoby niezbędne do realizacji zamówienia na zasadach określonych w § 9 ust. 18 umowy.

- n) odstąpienia przez Wykonawcę od realizacji zamówienia wraz z podmiotem udostępniającym zasoby niezbędne do realizacji zamówienia, o którym mowa art. 22a ust. PZP – na wniosek wykonawcy po uprzedniej pisemnej zgodzie Zamawiającego, na zasadach określonych w § 9 ust. 18 umowy.
  - o) Zmiany Wykonawcy która nastąpi w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa jeżeli:
    - o1) nowy Wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu na moment dokonywania zmiany,
    - o2) nie zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia na moment dokonywania zmiany,
    - o3) nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy
  - p) Zmiany Wykonawcy w wyniku przejęcia przez Zamawiającego zobowiązań Wykonawcy względem jego podwykonawców
  - q) regulacji prawnych wprowadzonych w życie po dacie podpisania umowy, wywołujących potrzebę zmiany umowy wraz ze skutkami wprowadzenia takiej zmiany.
  - r) zmiana materiałów budowlanych, sprzętu, urządzeń, gdy wykorzystanie materiałów budowlanych, sprzętu, urządzeń wskazanych w Dokumentacji Projektowej lub ofercie stanie się niemożliwe bądź podyktowane będzie usprawnieniem procesu budowy czy zwiększeniem bezpieczeństwa na budowie lub zmianą przepisów prawa, a także w przypadku pojawienia się na rynku materiałów, sprzętu lub urządzeń nowszej generacji pozwalających na zmniejszenie kosztów eksploatacji wykonanego przedmiotu zamówienia, dopuszcza się zmiany wynagrodzenia zgodnie z zasadami wskazanymi w ust. 4 niniejszego paragrafu, jeżeli koszty wynikające z tych zmian będą pozostawały w bezpośrednim związku z tymi zmianami.
2. W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych w ust. 1 pkt. 1 terminy określone w §2 ust.1 - 3 wykonania umowy mogą ulec odpowiedniemu przedłużeniu o czas niezbędny do zakończenia wykonania jej przedmiotu w sposób należyty, nie dłużej jednak niż o okres trwania tych okoliczności. Za okres trwania tej okoliczności, Wykonawcy nie należy się dodatkowe wynagrodzenie. Zamawiający nie dopuszcza zmiany terminu wykonania zamówienia w przypadkach zawinionych przez Wykonawcę.
3. Zmiany, o których mowa w ust. 1 muszą zostać udokumentowane. Pismo (wniosek) dotyczące w/w zmian wraz z uzasadnieniem, strona występująca z wnioskiem zobowiązana jest złożyć drugiej stronie w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od daty powzięcia wiadomości o takiej okoliczności, pod rygorem nie zawarcia aneksu do umowy.
4. W przypadku wystąpienia zmian, o których mowa w ust. 1 pkt. a, b, c, f, k, r możliwa będzie zmiana Wynagrodzenia (podwyższenie lub zmniejszenie) na podstawie kosztorysu różnicowego przedłożonego Zamawiającemu przez Wykonawcę. Zamawiający dokona weryfikacji kosztorysu różnicowego.
- 4.1. W kosztorysie różnicowym rozliczenie należy wykonać w oparciu o następujące założenia:
- a) należy wskazać cenę roboty, technologii „pierwotnej” w postaci kosztorysu sporządzonego metodą szczegółową wykonanego na podstawie czynników cenotwórczych przyjętych do sporządzenia oferty,
  - b) należy wyliczyć cenę roboty, technologii „zamiennej” w postaci kosztorysu szczegółowego,
  - c) należy wyliczyć różnicę między cenami pkt. a i b.
- 4.2. Wyliczeń ceny „zamiennej” należy dokonać w oparciu o następujące założenia:
- a) ceny jednostkowe robót, technologii zostaną przyjęte ceny średnie dla województwa łódzkiego z zeszytów SEKOCENBUB z ostatniego kwartału poprzedzającego wydanie polecenia zmian Umowy,
  - b) podstawą do określenia nakładów rzeczowych będą Katalogi Nakładów Rzeczowych (KNR); w przypadku braku odpowiednich pozycji w KNR-ach zastosowane zostaną Katalogi Norm Nakładów Rzeczowych (KNNR), a następnie wycena indywidualna Wykonawcy, zatwierdzona przez Zamawiającego.

5. Kosztorys „różnicowy” należy przedłożyć Zamawiającemu do akceptacji. Zamawiający może wnieść uwagi i sugestie, które zostaną uwzględnione w kosztorysie, a Wykonawca w ciągu 5 dni poprawi kosztorys.
6. Jeżeli cena jednostkowa przedłożona przez Wykonawcę do akceptacji Zamawiającemu będzie skalkulowana niezgodnie z postanowieniami ust. 4 i 5, Zamawiający wprowadzi korektę ceny opartą na własnych wyliczeniach.
7. Dla wyliczonych kosztów opracowanych zgodnie z zasadami określonymi w ust. 4 i 5 Wykonawca zobowiązany jest uzyskać akceptację Zamawiającego przed rozpoczęciem robót wynikających z tych zmian.
8. Wszelkie zmiany niniejszej Umowy oraz jej załączników będą dokonywane w formie pisemnego aneksu za zgodą obu Stron niniejszej umowy pod rygorem nieważności z wyjątkiem sytuacji, o których mowa w § 21 Umowy.

§ 21

Nadzór nad realizacją przedmiotu umowy

1. Przedstawicielem Wykonawcy na terenie budowy jest:
  - 1) Kierownik budowy/Kierownik robót - ..... tel. ....
posiadający (-a) uprawnienia budowlane o nr: .....
2. Osobą odpowiedzialną ze strony Zamawiającego za realizację niniejszej umowy jest .....tel. ....
3. Zmiana osób, o których mowa w ust. 1 wymaga uprzedniej pisemnej zgody Zamawiającego.
4. W przypadku zmiany osoby(osób)wyszczególnionej(ych)w ust. 1 niniejszego paragrafu, nowa(e)osoba(y)powołana(e)do pełnienia w/w obowiązków musi(muszą) spełniać wymagania określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.
5. Zmiana osób wymienionych w ust. 1-2 nie wymaga sporządzenia aneksu do umowy.

§ 22

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

1. Tytułem należytego wykonania umowy ustala się zabezpieczenie na rzecz Zamawiającego. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy zostanie złożone w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 15 ust. 1. tj. kwotę ..... słownie: ..... w następujących formach dopuszczonych zapisem art. 148 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych:
  - a) w pieniądzu tj. przelewem kwoty w wysokości .....zł, na konto Zamawiającego – w banku ..... , Nr konta .....
  - b) w formie ....., której oryginał został złożony w siedzibie Zamawiającego.
2. Dokument potwierdzający wniesienie przez Wykonawcę zabezpieczenia należytego wykonania Umowy - stanowi Załącznik Nr 4.
3. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy będzie zwrócone Wykonawcy na poniższych zasadach:
  - 70 % wartości zabezpieczenia należytego wykonania umowy zostanie zwrócone w terminie 30 dni od dnia podpisania przez Zamawiającego Protokołu Odbioru Końcowego Inwestycji,
  - 30 % wartości zabezpieczenia należytego wykonania umowy zostanie zwrócone nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady na wykonane Roboty Budowlane.
4. W sytuacji gdy zabezpieczenie zostało wniesione w innej formie niż zabezpieczenie w pieniądzu, na okres nie krótszy niż 5 lat, a Wykonawca zobowiązał się do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy, Wykonawca najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia zobowiązany jest do przedłużenia terminu ważności wniesionego zabezpieczenia na kolejne okresy lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy.

5. Wykonawca oświadcza, iż w sytuacji o której mowa w ust. 4 zobowiązuje się do przedłużenia terminu ważności zabezpieczenia na kolejne okresy lub wniesienia nowego zabezpieczenia na kolejne okresy, najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
6. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 5, Zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty dotychczasowego zabezpieczenia. Do zmiany formy zabezpieczenia stosuje się ust. 7 niniejszego paragrafu. Wypłata ta następuje nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
7. W trakcie realizacji Umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia. Zmiana formy zabezpieczenia musi być dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmiany jego wysokości. Zmiana ta nie wymaga aneksu do Umowy.
8. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy może służyć w szczególności na poczet pokrywania kar umownych i zaspokajania roszczeń Zamawiającego w okresie gwarancji w związku z niewywiązywaniem się Wykonawcy z obowiązków określonych w gwarancji.
9. W sytuacji, gdy w skutek okoliczności, o których mowa w § 20 ust. 1 niniejszej Umowy wystąpi konieczność przedłużenia terminu realizacji zamówienia, Wykonawca, najpóźniej na 3 dni przed upływem ważności zabezpieczenia zobowiązany jest do jego przedłużenia o okres wynikający z aneksu do Umowy, z zachowaniem warunków określonych w SIWZ.

§ 23

Kary umowne

1. Oprócz kar umownych wskazanych wyraźnie w poszczególnych postanowieniach niniejszej Umowy, Strony przewidują następujące kary umowne, należne od Wykonawcy Zamawiającemu:
  - a) w przypadku przerwy wykonywania Robót, nie wynikającej z ustalonego Harmonogramu Rzeczowo - Finansowego spowodowanej okolicznościami za które odpowiada Wykonawca, w wysokości 0,05%, sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 za każdy dzień niewykonywania Przedmiotu Umowy,
  - b) karę umowną, za niedotrzymanie terminu określonego w §2 ust. 1 w wysokości 0,04 % wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 Umowy za każdy dzień zwłoki.
  - c) karę umowną w wysokości 1000 zł za każdy przypadek oddzielnie niewykonania obowiązku opisanego w §5 ust. 4.
  - d) karę umowną w wysokości 0,04 % sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu obowiązków określonych w §22 ust. 9,
  - e) karę umowną w wysokości 20% sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 15 ust. 1 w przypadku, jeżeli Umowa zostanie rozwiązana z winy Wykonawcy, jak również w przypadku, gdy Zamawiający odstąpi od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy (zarówno na podstawie umownego, jak i ustawowego prawa odstąpienia),
  - f) karę umowną w wysokości 0,04 % sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia w przekazaniu Harmonogramu Rzeczowo – Finansowego w stosunku do terminu określonego w §2 ust. 5 Umowy,
  - g) za nieterminową zapłatę wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom w zakresie Robót Budowlanych Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0,04 % sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust 1 za każdy dzień opóźnienia,
  - h) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu jej zmiany – Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0,04 % sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 za każde naruszenie oddzielnie,
  - i) za nieprzedłożenie w terminie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany – Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0,04 %

- sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia i za każde naruszenie oddzielnie,
- j) za brak zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty w przypadku robót budowlanych oraz zmian w terminie płatności Podwykonawcom usług i dostaw - Wykonawca zapłaci karę umowną w wysokości 0,04 % sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 za każde naruszenie oddzielnie.
  - k) karę umowną w wysokości 0,04 % sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia w przedłożeniu planu BIOZ, w stosunku do terminu określonego w §6 ust. 5 Umowy
  - l) karę umowną w wysokości 0,04 % sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 za każdy dzień opóźnienia w stosunku do terminu określonego w §11 ust. 8 Umowy
  - m) w przypadku niedostarczenia Zamawiającemu dokumentów, o których mowa w §1 ust. 8 pkt. a) – d) niniejszej Umowy, w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego -w wysokości 500 zł za każdy dzień opóźnienia, licząc od następnego dnia po terminie wyznaczonym przez Zamawiającego na złożenie stosownych dokumentów,
  - n) za każdy stwierdzony przypadek nie zatrudniania pracowników przy realizacji zamówienia na umowę o pracę osób wykonujących czynności wskazane w §1 ust. 6 niniejszej Umowy, w wysokości 0,5 % sumy wynagrodzenia umownego brutto, określonego w §15 ust. 1 Umowy.
  - o) karę umowną w wysokości 0,04 % sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 za każdy przypadek wprowadzenia na Plac Budowy Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy bez zgody Zamawiającego.
  - p) karę umowną w wysokości 0,1 % sumy wynagrodzenia umownego brutto określonego w §15 ust. 1 za każdy przypadek zastosowania materiałów o parametrach technicznych gorszych niż wskazane w ofercie wykonawcy.
2. W przypadku poniesienia szkody przewyższającej uzgodnione w niniejszej Umowie kwoty kar umownych, Strony mogą dochodzić odszkodowania uzupełniającego do wysokości faktycznie poniesionej straty.
3. Zamawiający może zaspokoić się z tytułu należności za naliczone kary umowne z zabezpieczenia należytego wykonania umowy jak również z wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy, na co Wykonawca wyraża zgodę.

§ 24

Inne postanowienia

1. W przypadku rozbieżności pomiędzy Stronami każda Strona może żądać podpisania przez drugą Stronę protokołu rozbieżności.
2. Strony dołożą starań, by wszelkie wątpliwości i spory wynikające z niniejszej Umowy były rozstrzygane w sposób polubowny w drodze wzajemnych negocjacji.
3. Wszelkie spory wynikłe z niniejszej Umowy, które nie zostały rozstrzygnięte w sposób polubowny, rozstrzygane będą przez Sąd Powszechny właściwy dla siedziby Zamawiającego.
4. Niniejsza Umowa podlega prawu polskiemu. We wszystkich kwestiach nierozstrzygniętych treścią Umowy mają zastosowanie przepisy ustawy Prawo Zamówień Publicznych, ustawy Kodeks Cywilny i ustawy Prawo budowlane.
5. Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, 2 egzemplarze dla Zamawiającego i jeden egzemplarz dla Wykonawcy.
6. Wszystkie załączniki wymienione w treści niniejszej Umowy stanowią jej integralną część i należy traktować je jako wzajemnie uzupełniające się, w szczególności są to:
  - Załącznik nr 1** – SIWZ w tym Dokumentacja Projektowa
  - Załącznik nr 2** – Oferta Wykonawcy
  - Załącznik nr 3** – Harmonogram Rzeczowo - Finansowy
  - Załącznik nr 4** – Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

- Załącznik nr 5** – Polisy ubezpieczeniowa Wykonawcy
- Załącznik nr 6** – Wykaz osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę
- Załącznik nr 7** – Uprawnienia Personelu Kluczowego

Zamawiający:

Wykonawca: